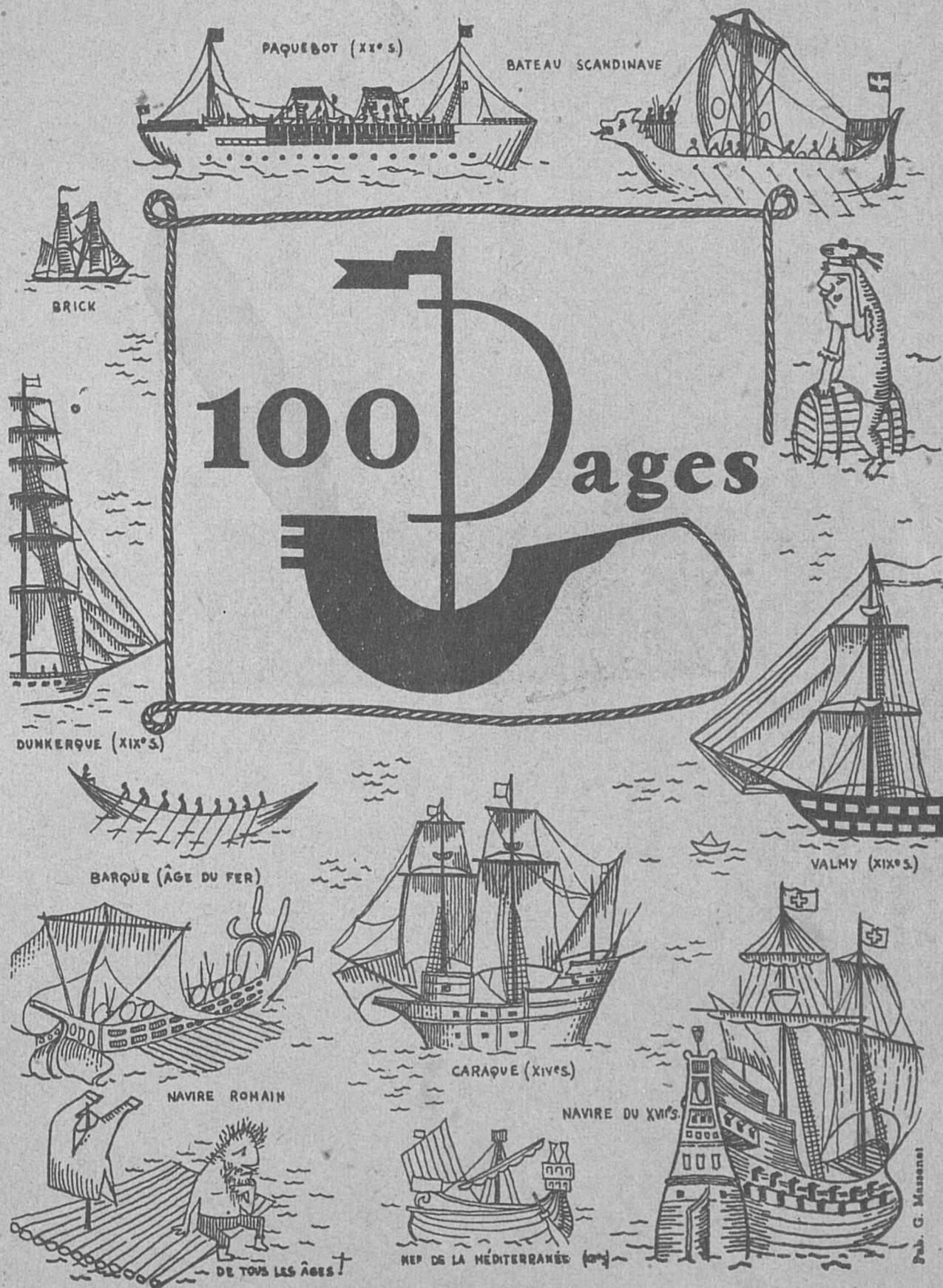

— Envorennou brezel —

— 39-45 —

E Koun eus un amzer
ma savas em c'hreiz
ur galon Diana

Angela Duval

An Anglizien

Ar skrapadeg

An aloubadeg

Ar bara

Deogadur ar c'hoad tan

An trink Wasser

Foar ha Bitailh

Diana!

Polo.

Ennoennoù Brezel

Daoust hag-eñ n'eo ket un dra fentus,
klevout un den ha n'eo bet biskoazh ^{neblec'h} ~~neblec'h~~
all nemet er gêr. O Komz eus e Ennoennoù-
brezel? Mar ho pezh fent, tudoù, ac'hanta!
well-a-se. Dres, emañ o Klask lakaat un
tamm fent deoc'h.

Va souf me eo penaos ar vuhez a zo trist
awalc'h evelse alies. Ket da glask e hoazh an tu
da ouelañ. Ar fent a zo ul louzaouenn
greñvañ, d'am meno, e liorz'h ar vuhez. Met
evel evit pep tra, arabat re.

E touez an Ennoennoù-brezel am eus bet
lennet, nebeut awalc'h a douge d'ar fent.
Taolennadurioù trist ar peurvuiañ, glac'harus
zoken. Taolioù Kaer ivez. Anken ha Kanvou alies.
Trubarderezh a wechoù. Hep Kontañ ar Spont.

Hann, n'emaon ket bet neblec'h 'veljust
peogwir, n'oa ket, na n'emaon ket bepred ar
c'huiz gant ar merched da vont d'ar brezel.

hag a-benn ma tevio e vin re gozh.

N'eus ket bet ken nebeut brezel bras kaer endro din, da c'hras Doue. Bet am eus memest evel pep hini va lod a ziaesterioù e-pad an amzer drubuilhus-se ma oa hor Bro dindan alouberezh an alamaned. Ha memes araok ma oa degouezhet an alamaned e Breizh.

Rak nebeut amzer goude m'edo Krog brezel 39-45 e tirlukas an Anglizien er vro.

Savet oa barakennoù ha teltennoù en-dro da Blouared, d'ar gar hent-houarn, war hent ar c'hozh Varc'had, ha betek war greiz ar blasenn; an teir blasenn end eñ. Hag e-pad an deiz, veze ar Saozon-mañ o charreat o dafaroù-brezel eus ar gar da Lann ar Gonsorted ha Lann Gernamann e Tregrom. D'an eurioù ma vezent o tonemoneañ gant o c'hirri'oa tra dibrosubl mont en hent gant loened. Wazh-a-se evit an dud'oa o farkoù war an tremeniri-mañ.

D'ar sul ha d'an abardoezioù hanv n'eo ket Anglizien a vanko o pourmen dre an hentoù: hentou bras, hentou bihan, hentou-

-treuz, ha hentou-Kirri zoken. Ken gwazh hag
an dorifor war an avalou-douar' oa ar
soudarded saoz war ar maeziou.

Mont a ~~rent~~ d'ar feurmioù, war zigarez
goulenn Kafe-laezh, da velout penaos oa
ar stal gant ar Bretoned.

Ne blize ket din tamm ebet 'n em gavout
a-dal gant soudarded o Kantren e giz-se.

Nec'hel awalc'h memes e vezen, ha n'eo ket
hep abeg, pa ne oar ^{Ket an den} ~~un den~~ am disterañ ger eus
yezh an hini a glask ober kaoz ganeoc'h. Pa
he oar ket unan pe vil pe wrav e vez
komzet outañ, en devez un tamm rezon da gaver
diffiz. Hag evel ma vezen ar peurlies-an va
unan en hent pe er park gant va loened pe
va c'harr, me' lavar deoc'h n'am beze ket
kalz a foa ~~eus~~ an Anglizien. Da c'hras Doue,
va c'hi n'am c'huitae ket nemeur, ha dreset
am boa anezhañ d'am diwall.

Adaleg ma welen ur saoz, ma n'hellen ket
tec'hel ec'h isen va c'hi: Fido anglisch!
Awalc'h a oa. Raktal e sonne ar blev
war e gein. Ken ront e zasulagad ha pionsi

, dispak e zent.

Ni am eus Keh bet lec'h da gaeut doan
nemet dirak daou soudard saoz: Ur wech
edon o tispermennin hent-karr Park an-drilh
pa zegouezhas unan em c'hichen hep gouzout
din? Quien Keh petra a zrailhe din evelfast,
met klask a rae lemmel va falz diganin
marteze da ziskouez din 'oa barrek en ivez
da droc'han spenn. ar park 'oa tost d'ar
gêr, ha huchet am boa va zad. Fido a
glevas da gentañ; evel ul luc'hedenn 'n em
gavas raktal 'n eur skronignal taer.
Kerkent e tec'has ar soudard, rak gwelet
en doa ivez va zad o tont war e nan
gant e vâzh.

Ur wech all edon o tastum gouzout en
Ogel ar c'hoad tost d'ar Pont Kozh; erru
oa serr-noz, ha teirval un tamm an draonin
ar park bihan^{se} zo dindan an hent bras.
Ur soudard saoz o ruzañ e marc'h-houar
a chomas a-sav war ribl an hent
a-us din. Chakat a rae ur bern kaoziou
din; n'int-enten koulz lâret ger ebet, ha

n'ouien ket 'veljust pe ya pe nann pe
g...e'h da respont. Mont Kuit ne rae ket
Me'oa fweñt din distrein d'ar ger da
sikour ober war-dro al loened. Ya, met
ar ger oa pell ha penez-Kre'h d'ar
penn-da-benn, an andred digemvez-tre hag
an noz o Kouezhan, Kre'hel' oan Kenan. Fido
nevez-holinet' oa ket deñt d'ar paek. Penaos
ober va Doue? Al labous-man'zo o vont
da ziarbenn ac'hanon! O! va del mat,
sikourit ac'hanon...

Dindan spes ur fostrom a blac'h, ha dir
war he fas, 'n em ziskouezhas va del mat,
rak dont a reas Trumm ar sonj din da redek
etregek ar vilin hag a oa un hanter tostloc'h
eus al lec'h ma oan, egeh ar ger, hag
ourzhpenn, lañs-traon penn-da-benn.

Tapout a ris va botou em dorn, va rastell
em dorn all (betegout), ha d'an tuz trezek ar
vilin 'vel pe vije Krog an tan em seuliou
gas hag a oa bouzar 'vel ul lec'h'oa be
spontek ganin; sonjal' rae 'n ur gwallleur
bennak. Piam boa gallet rein dezhi da intent,

ziskargañ obusou ivez e gar Plouared. Al
laboused. mañ 'vez a'ar a-dreñv.

! Dant Keh chomet a-dreñv ordinal avat.
skampet dant arark, da lavarout eo Kuit
p'o devoa Santet'oa talbenn ar c'hallaoued
o vont da strakal...

- Ar skrapadeg -

N'ouie den Kouz laret netra resis a-zivout
ar brezel war an talbenn gall. Kaoz fall'oa
gant ar founalioù, sede tout

A. greiz holl, wardro hanter mezheven'oa
savet mesk e Kamp an anglizien. Edont o
vont Kuit. Da belec'h? N'o doa ket astre
da lavarout emezo. Pa c'houlenned diganto
a respontent: Ma'ouie ar c'hallaoued
ar fezh a ouzomp!

Darn a lavare 'oant o vont d'ar "Front"

Darn all: oa erru an alamaned dre vor,
'oa ar saozon o vont da zifenn Brest.

Mont a raent etrezek Brest, avat, gant
an treñvou ha gant o c'hamionou. Se oa

tout ar pezh o doa gallet sachañ d' o
heul en o zec'hadenñ.

Evel ma lavar an dud : Chomet' oa o
stal war o lerc'h. Ha peberh stal !...
An teltennoù, ar barakennoù gant an holl
dravù oa e-barzh : boued, dilhad, boeson
hag a bep seurt fourveainsoù ; hep kontañ
an dafaroù-brezel.

Gwazed eus ar Vro' oa bet galvet d' ober
gward war ar barakennadoù travù hag
an dafaroù' oa danferus-Kenan.

Piv oa kroget da gentañ da skrapat ?
Ar reoù' oa an travù en o douaroù michañ,
ar reoù hardizhañ, sur lepred. Martez
ar gwardoù o-man.

An nebeut devezhoù' oa tremenet etre
tec'hadenñ an anglizien ha donedigezh an
alamaned' oa bet un arigrap spontus
gant an dud. Noz-deiz. Gant paneroù,
gant karrigelloù, war ar choug, gant
kirri, kement tra a c'helle bezañ douget
pe dremet en devoa kavet perc'henn.
Ha, ma feiz, rezon o doa tud ar vro

oc'h ober o mad eus traoù an anglozien
rak edout o vont da vezan freizh an
alamaned.

Ma, evit va lod-me, n'oa ket beh bras !
Dichañs oa din mont er sizhun-se d'ar
foar gant moc'h bihan. War blasenn ar moc'h
an tabouliner hag a oa ivez "pavtr ar c'hustum"
'oa gantan en deiz-se ur c'hasedad prunvez
sec'h ha rezin bihan, dindan e gazel. Kein
a rae un dornadig a bep seurt da gement
hini a astenne e zorn dezhan. P'oa deut
da verkan va c'hasedad moc'h ha da
douch an ~~drog~~^{drog} ~~drog~~^{drog} plas am boa beh ivez
va lod evel ar re all. Sede holl ...

Bez'oa darn avat, hag o doa skrapet evit
kant mil lurion a traoù a bep seurt.

Petra ! fell deoc'h ... Traoù ar Bed-man
zo d'an hini a-dap-a-dap. Ur c'hrenn-
lavar Kozh eo. Ha wazh-a-se evit an
hini n'eo ket frank e fileenn evel ma lare
ar gall Kozh-Doue d'e bardono !

— An Aloubadeg —

Dawu pe dri devezh goude ma oa skampet
an Anglizien e rede ar c'helou : Echu eo ar brezel
Ehan-brezel, sanset, o doa goulennet ar Fransiz
Ha sede Alamanned o tiflukañ e Breizh...
Mantret an dud, nec'het, spontet gant Tourm
an nijerezed o tremen izel izel a-us d'o fenn
safari ar c'hamionou war an hentou, ha
bouboù an D.C.A. hag ar c'hanobioù. Mez heñ
ivez, n'eo ^{Ker}un enor eveljust bezañ trec'het
ha Kavut e Vro dindan dreid an Estren,
hag evit pegeit? ha penaos rife Kont
gant ar Tuhez e-pad an aloubadeg?...

Adalek an devezhioù Kentañ ar brezel oa
bet Keraet ~~pezh~~ an holl varc'hadourezhioù.
Tout pezh oa metal, an dilhad, an dambez,
ar gloaneier, al tîr, ha dreist-holl ar
pezh ne veze ket produet er Vro. Me
Kerkent ha degouezhet, an Alamanned a
grogas da brenañ kement tra a gavent
er stalioù da gas d'o Bro. Ne sellent
ket berr war ar prizioù, ha buan oa
bet rinset ar marc'hadourezh. Stad
emichañs er gouversanted, Kavel ganto

Klianted na choment ket da chipotal.

Arshoc'h aral oa gwerzhan eget na oa
Kavut Traou all da adleuniat ar stal.
pep tra a geras hag a roesae bemdez. Tud
ar vro o welet an arizrap war an traou
a n'em lakas ivez d'ober un tammig
prouizion ar re da vihanan hag o devoa
ur gwenneq bennak e Korn o fies.

Dindan nebeut amzer oa goullod ar Stalioù
an dud a lare o doa Kleinet ar gowernanted
o marc'hadourez, marteze oa gwir evit ul lod.

War ar maez ne bad ket pell uzon dilhad.
n'em gaver da frim an dud muioc'h pe
nebeutoc'h dibourvez. Ket oa bet aberzhin an
dilhad d'ar sul d'ar pemdez. Feson ar
bavurentez, a lavare ar re gosh. lakat an
dilhad d'ar sul d'ar pemdez. Met eus ar
ret n'eus ket a remed.

Gant a bep seurt danvezioù dic'hortoz
a veze fardet tammou dilhad labour. Evel
pa vije meurlarvez e-pad ar bloas!

Dispennet veze linselioù lier? livet, ar
pezh oa diaes awalc'h. ha graet ganto ar

Jep retañ : tavanfrou ha brozou, brageier
pavred ivez. Klasket a veze an traw kozh
ha lakaet alies d'ou tri d'ober unan, daoust
ma veze dishanvel o liv. Ur paotrig bepred
en doa tapet al lesañ a c'holc'had vihan
dre m'he devoe ranket e lesvamm ober
dezhan un tamm dilhad gant ur c'holc'had
kotilh barennet ha ma ne oa ket bet posubl
livan an danvez. Bez veze ar paotr bihan
evel ur galeour....

Ar gloan, deut da vankout dindan nebeut
a amzer, oa bet ranket e broduñ er
vro. An holl 'oa 'n em lakaet da sevel
un danvad bennak abalamour da gasout
gloan. Diskennet oa bet ar c'hirri. Nezañ
divoar ar solierou. ar re gozh a zeste
d'ar re yaouank. Savet oa bet end-eeun
skolioù nezered... Ha bec'h d'ar brochennoù
ha bec'h d'ar fitrouilhez a veze dispennet
neudenn ha neudenn, ha kaset me' oar jec'h
d'ober un doare danvez bougasin 'oa c'hoaz
gratis e gasout pa ne oa ket welloc'h.

Dann avat a 'n em zibabe frou ha brav

da gaout ar seurt o dipe ezhomm : ar re' oa frank anvalc'h o filehenn d'ober "marc'had du". Gant un "fonsad" amann hag ur "revrad kig sall", gouez da Soez Tregoad, e teue meur a hini a-benn da lakaat ar varc'hadourien dañvez-dilhad da ziguzh o fec'hedoù. Sioul-sibouron' veze kennek eus ar banxer ar p'ourweañson. Ken sioul all e tifluke eus dindan ar c'hontouer pe an daol stal ur pezh dañvez diwel d'an dud na veze ganto nemet o f'avourkaezh tikedoù...

An tikedoù dañvez' veze roet dre voder eveljust, ha nac'hed ouzh ar re n'o divise ket f'orniset o c'hont a "impositionoù" : greun, avaloù-douar, amann, vioù, kig, koad ha me'our. Ar pennoù-tiegezh o doa bet ur wech droet d'un tiked ispisial evit ur "bleu de travail", gouez dezho, ar re anezho oa o "impositionoù" ez-reol.

Mamm he doa d'an ampoent war-dro pemzek pe e-hwezek vloaz ha tri-ugent, hi' oa sañset ar penn-tiegezh. pedgwir da

an traou war he c'hont, me'oa nemet al labour war I va hini. Hogen ober a raen eus va gwellan evit fornis ar fezh a veze da gas d'ar "Bavitailhamant" e giz ma lar an dud. Sede ma laris un deiz d'am mamm: - Ma, me'zo o vont da c'houlenn un tiked, pe ur "bon" evit ur "bleu de travail" evidout.

- Che! va flac'h paour. Kasch a vefe da stoupan gant ar sekretour. hennezh a oar erval n'eus ket a bated aman da lakat seurt dilhad.

- Ingal'zo, emezon, mont a rin, hag ober a rin va fiolog, ha stard e vo ar foenn da dennan, ma ne deu ket un dornad ganin.

Mont a ris; ar sekretour ~~na~~ veze ket bemdez en imor da c'hoarzhin. Meh pa zisplegis dezhan ar perag eus va mennad?oa Kroget ennau ar fent...

- Petra, emezan oa humreal'oc'h pe betra. Me a garfe gwelout ho mamm d'heifad o tougen bragoù. - Gwir eo d'an amzer-se

ne zounge ket zoken yaouankiz ar maerziñ
brageier — ar merc'hed velfust —

— Forz 'vo deoc'h piv goude tout a zongo
ar pezh he deus droed da gaout, rak droed
he deus koulz ha forz piv.

— Neuze 'vo c'hwil a zongo bragoñ emezan c'hoaz.
— Bragoñ pe vroz, petra 'vern? Roit din ur
"bon", me 'n em zibabo.

Gwelout a rae 'oan ket o farsal hag edon
troet da zifenn va lod. Evit tennañ peoc'h
eus va genoñ e ch'astreas din va goulenn.

Mat ar feu a soñfis. Ha me da di ar
varc'hadourz danvez... Amani'oa adarre
un abadenn all. Kar-tost da hini ar
maerdi. ^{A-bargh ar fin Irona} ~~Alafen~~ ~~Yona~~ a asantas reiñ
din e penntroek ouzha va "bon" danvez ur
"saro" evidon hag ur vroz d'am mamm.
Deut oa an taol da vah.

Lavaret am eus oa ar sekretour techet
d'an imor fall. Ouzhpenn ma oa roket un
tamm dre natur koulz ha dre dapadur, rak
en arme en devoa gounezet hanter-banñson o
skrivañ er burevioñ. Ken dall ha mezo'vez

gant ar stal-baperoù a dremene dre
ar maerdi, Ken a veze alies en e gar.

Beh oa beh lakaat un dimezell yaouank
da sikour diac-hubin paperoù. N'am
eus ket tony je amañ he doa, je Nikol
je Monik. bepred graet a veze "Niket"
diouti. ha prestik'oa n'em gavel:
"Niket". A balamour michañs, 'veze he
labour troc-hañ tikedoù, je marteze
ur vaouez Kozh bennak, diampark da
zistaganñ seurt amoroù difetet?

M'ho pije ezhomm eus an diskleriadur
bennak digant Adolf. (Ya ta Adolf oa amañ
ar sekretour, me gred end eeun en doa un
tamm hec ozh e amañ, en askont da Hitler,
"Adolf" an alamaned) M'ho pije 'ta paperoù
da lakat war o rez, arabat deoc'h avat
kouezhañ war an "Adolf" e Kounnar. Me
bepred a sache va skasoù gann
prim ha prim p'e gavent en imor fal.

Un deiz bepred en doa graet un dra
lous din, al labous 'oa anezhañ:

an helen 'oa unan eus an damvegioù

retañ, an holl ken goar. N'eo ket hepken
evit sallañ an tammou boued pemdeziet,
met evit gallout lakat e sall ar
c'hig-moc'h. Hogen, n'eo ket gant an
nebendig a veze aotreet bep miz 'oa
peadra da sallañ ur pemoc'h. Bet
veze ober fe fe fe, gouez da Ferdinand
evit serrin un tamm holen a-ratozh.

Evit ar re a c'helle fornio ~~oc'h~~ holl
"impositionoù" veze, ur wech ar bloaz,
un toullad ~~Union~~ holen. Degaset veze
ar bon-ion d'ar maerdi ha galvet veze
anv ar re merket war ar roll bep miz.

Evel edon e gartoz da gaout va anv
e touez ar re c'halvet er miz-se, oan bet
gwell-souezhet n'am boa ket ~~se~~ glevet
rak embannet e veze ar roll goude an
oferenn-bred da heul an embannoù all.

Ha setu me d'ar ^{d'an ti-ber} maer, ar merc'her
nesañ ha da glemm d'ar sekretour.

-It' emezañ da gaout sekretour ar
Bitailherezh e Ploared ha Kasit ganeoc'h
ho papereannoù ~~evet~~ ^{da ziskouez} petra hoc'h eus bet

akuitet hoc'h impositionou, me n' hellan
netra war se.

Act' oan 'ta da Blouared. Seven' oa beh
ar sekretour, ur gall anezhañ. Klasket en
doa ar roll. Bez' oa douget ur "bon"
evidomp. Met pelec'h' oa sac'het?

Ne vane ganin nemet distreiñ adarre
d'ar ^{ti-hêr} ~~maer~~. Imoret fall an aotrou:
Kaset oan da stoupañ. Awalc'h oa
an dro-man evit va lakat da fuloriñ
me ivez.

Ha me d'ober va frolog: Penaos? ar
re onest hag a dorre o revr da boaniam
da fornis traou da dud ar c' hêriou evit
priz an ~~taos~~ ^{taos n'eo} ~~n'eo~~ dife nemet goaperezh?
Hag pastred o ~~chiletennoù~~ ^{jiletennou} frank a rae
marc'had du Ken a findave ganh
kement feurt' oa, ar re-se goude
qwerzhañ o marc'hadourezh en dirañson,
a livize c'hoazh war er marc'had
kement tra o dife ezhom!

Ma n'eo kel ~~malheur~~ ^{malurus} memes tra,
emezon; tri miz' zo on me o vouetañ

ar femoc'h-se en aner. Benn ar fin,
vo pevar ~~pe~~ bemp kant pouez ennan,
ha pelec'h ~~a~~ ^{da-walc'h} karin-me holen ~~an~~ ^{an} ~~aval~~ ^{aval}
sallan da sallan* ur ~~#~~ pezh loen evelse? Un
hanter eo kresket abaoe omp o c'hortoz
holen d'hen sallan. Ha petra' reomp ni
hon-div gant ar bern lard-se?

— Gwerzhan Kig, sur, emezan.

— Lavaret am eus deoc'h, du-mañ ne vez
ket graet marc'had du. Me ne zalc'han
ket Kigcrezh.

— Ha din-me, emezan, na werzhfec'h
ket un tamm ma rofen deoc'h ur
"bon" holen?

— O mallozh...! Hag e rofec'h din ur
"bon" holen? Bremañ? Ma!

— Mont a rin da welout, emezan, pa
vo krog an holen er c'hig...

Sede konverz ar bon-ien e-pad ar
brezel....

Pa voe deut ar boser da lazhan ar
femoc'h, ~~se~~ ^{e va} in em gavet noz warnañ kent

ma oa echu e labour. Siwazh, oa ket un
dakenn fetroh d'ober goulou, hag un dakenn
gaz-oil ^{na} zoken ur pennad goulou-soav. Un
tamm druzoni, soav 'michañs, teuzet 'n ur
werenn, plantet 'n he c'heiz ur vechenn
graet gant un tamm liezeenn lienn gwek
ha dalc'het 'n he sav gant un tamm
stern orfal itriker ganin. He 'gomz deoc'h
eus ur sklerijenn dispar!

Pe oa an amc'houlou en doa graet d'ar
boser ober labour fall pe oa re nebeut
a ~~h~~olen? Bepred ar c'heiz sall oa 'n
em gavel ~~an~~eleh. N'am boa ket bet
a ~~ch~~añs gant va femoc'h bras, hag aet
oa bet ul lodenn vah eus ar c'heiz
sall d'ober goulou. Strakal a rae e
giz d'ar goulou-rousin gwechall. An helen
'oa penn-kaos.

Pa veze sklerijennet gant "gaz-oil" avat
'veze ur flaer spontus en ti gouest da
ampwezoniñ tud, hag ur boultrenn ulac'h wa
gement ~~gant~~ Tra. Ne oa ket tredan war ar maeziñ
d'ar c'houlz-se. Tud ar bourk a rae goap ouzhiñ

ha ma feiz ni ivez a rae tammou gorp outo.
Bez' oa unan, brell un tamm, ur rac hoanerez,
haq a grede dezhi ~~penaos~~ ne vanke retra war
ar maez. Sonjal a rae eo an dud n' e dife
Keh tuez ouz ar vourc'uzien.

Berndez 'veze en dro o klask un dra bennak,
uzek betek ar sol talvou he botoù. Un
deiz bepred' oan o ribotat un dakenn laezh,
a-boan ^{a. walch} ~~avalc'h~~ da gasout pourvizion amann
evit ar gēr e-pad ar sizhun. Fellout a
rae dezhi Kasout va amann, ha krog' oa
da valañ ~~gros~~ din.

— Aze emezi a zo amann a-leizh ar ^{ribod} ~~ribod~~
met n' hoc'h eus Keh a druez ouz tud
ar bourk. Penaos e poazhin va zamm kig
ma n'am'bez Keh un tamm amann.

— O. emezon m' hoc'h eus dour ha damvez.
tan emaoe'h barrek da boazhan kig.

— En deizioù all emezi, mar gall bezan echu
ar brezel a vo taolioù-dorn.

— Poent eo deoc'h e hwi avat. emezon.
Akampañ ac'han gant ar seurt kaozioù
pe vezo taolioù-dorn Kentoc'h' vit a sonj

deoc'h, Klevel hoc'h eus?

Adaleg an deiz-se am boa bet peoc'h
eus plac'h he botou dilostek,

Karout awalc'h a rafe ar baizanted bezañ
gouest da sevenin o c'hoant d'an holl glaskerien
rak graet o dije bet neuze fortun, rak Ken
alies a bennez, Koulz laer, e tremene ur
c'hlasker bennak. Darn gant ezhomm, darn
evit ober marc'had du. Dont a rae tud
eus a-bell hag ar re-mañ' oa brav dezho
kontañ gevier, pa ne oant ket anavezet.

Bez' o dije holl tradou bugale, kit da
gontañ anezho arak... Ar feurliesañ e
vezent merc'hed eus Kosterz an aod o
klask traou evit an tier-debrin pe zoken
evit an Alamanned. Bez' o dije da reiñ
e penn-trok a voued, bep-seurt bitrakou
traou priziüs a wechoù evit tud ar
c'hampagnou^{maeziañ}, evel tachoù-marc'h pe
tachoù botou, ~~saon~~^{soavon}, alumet, butun.

Bet'oa end-eeun kaout penn-kal
evit miret da vezañ touellet ha templet
gant hiniennou Teodet-mak...

Taoliou fentus. Kenan ez eus bet degouezhet gant
an dud o harz~~h~~ bezañ re daget gant ar
glaskerien. vued a c'hiz nevez-se.

Un deiz, 'oa mignonez Madalen, hag a oa
he fried prizoniad, 'oa ganti war an daol
ur bechenn vat a amann pa welas dre
ar prenestr. merc'hed K~~o~~steg an aod o tont
strezek an ti gant o faneron. H' he doa
keh amzer da vont betek ar gabared ez-
eeun da doull an nor da guz^h hec'h amann.
Plantañ reas ar bechenn er fornigell...
Siwazh ar fornigell oa tomm ruiz.. hag
ar merc'hed a ouie Kontañ ~~labaf~~ o klask
tennañ amann eus goue ur c'hi. Teuzet
naeh' 'oa amann Madalen a. benn ma
devoa gallet disfoarañ eus an div gletenni
hag ur wazhiad druzoni o tiverañ
eus ar fornigell. Labour d'ar c'harzh da
lipat. Met amzer ha joan gollet.

Ar bara

Ma veze bec'h o Kaout Kig, amann, holenn

hag ispisirion. gwashañ tra evelkent da
vankout oa ar bara. Hag evel ma lavar
ar sôn Balest e pep bro

Hag ivez, pep kanton

Pa ne vez ket a vara

Veze trist ar bansion.

Mar d'eo trist d'an holl tremen hep bara
evit al labourer douar a zo o tremen e
ruhez hag o terrin e revr o vagan gant
e boan ar bed a bezh bezañ muzulier
Ken strizh dezhan e damm bara a zo un
dra dinatur.

Hogen bet am eus kement a zivuer a
vara e-pad ar brezel ma on aek betek
sempañ ouzhpenn ur wech. Stard eo ar
vicher labourer douar, hir vez e zerezh
ne vez ket amzer ar peurliesañ er
menajon da chom da fardañ menzhoù fin
gant bara eo maget tud ar maezhoù evit
ul lodenn vras. Ha debrere bara on bet a
viskoazh. Petra n'am laka muioc'h da
fulorin eget gwelout tud, zo oc'h ober
pailhoroù gant bara. An holl a dlefe d'an

sonj kaout doujañs evit ar boued sakr-se
Ma, joan en doa ar faskerkaezh menajer
kaout e damm bara. ha ret-veze kuzhañ
tammou gwiniz, ha mont en noz da
vilinoù bihañ war hed levioù ha levioù
gant un tamm bisac'had war ar choug.
Hag a bep seurt trubuilhoù a gave un war
e hent. ar vilin a zarempreden oa en tu
all d'ur riner vihan ar sterig sant Tourchañ
ne oa nemet ur planken evit treuzi. E
kreiz ar ster oa un maen Aoun, da kel
gwell blaen e benn, emichañs ne boze
kel mat ar planken warnañ. brallañ
a rae awalc'h d'ho lakaat da goll
ho Kempouezh, ar fezh a errue end eññ
gant meur a hini. Me bepred n'am
eus biskerkaezh galleh treuzi gant va
choukad. Ret veze din disammañ ha
Kemer va botou Koad en dorn, treuzi ar
planken d'ar red. Kuit a chom da
dorbañ, ha goulenn digant ar vilinerez
dont da dapout va fac'had. Un deiz
bepred oamp aet tri pe bevar asamblez

d'ar vilin goude Koan. Leiz an ti a dud oa
en noz. se hag ar vilin oa digoreh war
e zont. Da lavaret eo evit mont primoc'h
ne veze nemet hanter valet an ed. Un dro
bennak tremen hanternoz anezhi p'edomp o
tistrein; va amezeg a gollas e gompouezh
war ar planken hag a gouezhas er rinier
sac'had blend hag all. E wreg oa war
e lerc'h, ganti ur sac'h goullo e dan
he c'hazell. Gant ar spunk e tigoras he
divrec'h da Thuchal. O! o! ael eo ar Bone
e-bargh, va Doue! Ya, oa ar Bone en dour
da c'hrao Doue ne oa ket yen an amzer
met sac'h goullo Annon oa Kouezhet
ivez eveljust. Gant ar bres da sikour
ar Bone da zont ermaez oa lezet ar
sac'h da vont gant red an dour. Un
tamm Kanfard oa d' hon heul, en
doa mezet un tamm tra gweun sac'hel
en ur souch gweun. Pesteket oa ivez
ar sac'h. Ar blend oa glebiet un
tamm. Met distroet oa unan ac'hanon
da c'houlas ur sac'h sec'h da savetein

ul lodenn eus ar blood. Bistkoazh gorde
avat ne oa beh ar Roue o vilin
en noz. Ar verc'h hag ar wreg a ye.
Sonj mah am eus eus ar flik, flok
a rae gant e votou leun a zour
pa oa savet war an douar kalet!

Ar vilin vihan oa eith ar marc'had du
met eith al lodenn ed aotreet da bep den.
- e'hwec'h kant ar bloaz - ez aen d'ar vilin
bras gant ar c'harr hag ar gazet. Un
deiz bepred p'edon o tistrein eus ar vilin
dre un hent bihan, 'n eur diflukañ war
an hent bras am boa da dreuzin eith
tapout hent ar ger, e welis alamaned
armet 'n o sav war ar c'kleuziou. Hoha!
e sonjis aman zo c'hwec'h fall... Unan
a zeuas a benn din rakfal da c'houfenn
diganin va faperiou. Paper am boa, al
les-tremen ye "passavañ" gouez d'an dud.
Fous ne bortez pas des - s - armes? emezan
'n eur dastournad ar draou sac'h e
lost ar c'harr dreist an talbenn. Che!
me arrou? Paet vezen beh Ker sur

awalc'h evit stokañ va dorn e disterañ
arn. Met va faper da gas ed d'ar
vilin evel ma lâre mamm. Done d'he
fardono, ne oa ket awalc'h d'an aotrou,
ret oa d'ougen ar gartenn "identité". Alas
disontet am ^{bon} he c'hemer. Ha sede me
harzhet da vont pelloc'h. Velkent oa graet
din 'n em renkañ e penn hent bihan
ar ger, ha ne welent ket diwar an
hent bras rak ur fleg kreun am bo
d'ober, ha gwez bras zo o vouchañ el
lec'h. Pedon erru e penn an hent avat
oan bet gwell soezhet. Un torkad brav
a dud oa enno d'fa. Tud war droad
ha tud gant o marc'h houarn 'n o
c'hichen, va unan oan gant va c'harr,
va c'hazeg a 'n em drechale rak un
eal bihan oa warni. Unan eus ar re
oa eno en doa lakaet ur maen da
skoliañ pep rod, ha me oa chomet
war va zron krog el landon, evel un
itron. Hement den a dremene dre an hent
bras veze graet dezho ar memes itrik

Lod o dije o faper lod all n'o dije kel
met aze ranke pep hini chom ken ma veze
grad vat an ofiseur. Un tamm nec hamont
am boa o sonjal e trubuilh va mamm
er ger. Rak oan kel techet da chom da
stranin ha va eur oa va eur. Furchal
a rae an alaman ar baotred goude ober
dezho sevel o divrec'h er vann. Gand ar
merc'hed oa bel seven. Netra nemet o faper
ne veze goulennet, ha neuze hag en n'o
dije kel armon. Neuze e c'hroz mole: les
hommes toujours "papier". Les femmes chama
"papier".

Hir am boa kavet an amzer end. Ken
ma sonjen edon bel teir eur, emichañ
nebeutoc'h eget tri c'hard eur...

Un dro bennak voe lavaret deomp
holl... Rompez! Ravust!

N'en devoa kel bel ezhomm da lâret
div wech...

Ur wech all bepred o vont d'ar
viliñ oa erruet ganin un taol hag a
c'halfe bezan bel grevas eridon. mat oa

din pa oan ur vaouez, rak ur gwazh
n'e dije Keh Saveteh e vuhez. gwir eo
martez vije in em gemeret welloc'h eget

O tiflukañ eus an hent bihan am eus
Komzet outañ uheloc'h e velis Kirri
war an hent. Kirri en daou benn ur
pennad stre pep hini. treuzi ris etre
daou garr vit tapout an hent bihan
en tu all, an hini a gas d'ar vilin

Sede ma klevis huchal warnon. Stop
stop. matam. Ur ofiser war varc'h
oa o tisedek war va za e bistolenn
in e zorn. Treuzet am boa ur "ci' honvoi"
Emichañs an ofiser hag a oa ur pennad
brav a dreiz a grede dezhañ oa unan
eus Kirri ar "ci' honvoi" o klask tec'hout
ha deus oa d'an drot da ober dezhañ
chom in e renk. Pa velas oa ur vaouez
oa manet souezhet. Meh lepred a galehe
bannet warnon e bistolenn. N'am boa
Keh aotre ebet da dreuzi ur "ci' honvoi"
soudarded. Graet am boa evel pa vije
bet bouzar lech. Ha ma feiz tremenet oa

an traon evelse. Met wa c'halon a lamme
c'hoazh Kaleb ha prim em c'hoiz p'edon
degouezhet er vilin.

Kirri ar "c'honvoi" oa holl tud bet
rediet gant an alamaned da zilojañ o
graon p'edon o vont war zu an tablern
e 1944. Ha gao oant deut da vezañ d'ar
mare-se. Chams am boa bet....

— Deogadur ar c'hoad-tan —

Ma ne oar den an deiz a hiziñ petra
di-ober eus ar c'hoad a zo oc'h aloubin ar vro
me lavar deoc'h e-pad ar brezel oa bet
war an danvez-tan. Mankent rae ar glaso
hag an tredan. Koad a ranke tud ar bourk
implij evel gwechall. Ha sede Fañch Kouer
sammet adarre gant un deogadur all: Fornis
Koad-tan a gordenne pe "isterion" gouez d'ar
c'hallaved. Pep hini veze douget dezhañ e
gont hervez an douar a zalc'he.

Ma pe c'halle c'hoazh Kasut afer gant
un den gouest da ziskar ha da faoutin e

goad e-unan e tremene brav an traou. Met
pa ranke ober e-unan eus ar c'hoad ne
veze ket kaer en imor vah, rak ar briz oa
izel-izel ha diaes oa kaout devezhourien.
Kement a dud oa chomet prizoniad gant
an alamaned, hag ar re yaouank oa krog da
n'em dennañ er c'hoadou evit harz^b bezan
rediet da vont da labourad d'an alamagn.

Sony am eus da glevout ur c'hendero koz^b
din o Kontañ din en devoa bet un toullad
geriennou eus maer e barrez abalamour d'ar
c'hoad-se evit ar vourc'hizien. Va c'hendero
a lavare oa dleet rein damvez tan eveljust
nemet d'ober, war gont an hini o c'hemere.
- Velkent, a lavare dezhan ar maer hag a
oa apotiker, ne garfec^b ket gwelout ur
medisin nag un apotiker o vont da faout
Koad, eo?

- Perak eme Yamai n'affekt ket⁹ Me
glev ac'hanoc^b bet tro pa vez Kuzhul er
maeri o komz eus sevel ur "park sportoù"
eo ret ober sport evit bezan yac^b ha
Kreñv. Aze avat veze bet un digarez

vrao deoc'h d'ober "Sport" Ha Sport hag
a servijfe d'un dra bennak!...

Er bloaz ma Komzant aman, me gred oa h
am boa bel paper da gas Koad d'ar
maeri. Biskoazh Kement all! En dro-man
n'hellen ket treuzvarc'hatañ gant ar c'hemerer.
Ket mat oa bel din klask unan bennak da
sikour ac'hanon d'ober an tri "stêr" oa merket
dimp. Kaveh am boa tri, tri lakez, n'o doa
grael met bouc'han al labour ha... lorkañ
al lodenn vras oa manet gwin d'ober
peurachuñ da faboutin dougen ar buchemnou
da vord an hent bras ha sevel ar bern
war ar muzul merket. Oa ket echu va
zrubuilh. Un deiz e verzis oa Koazh ar bern
ouezen ket petra sonjal, pe oa savet treid
d'ar buch pe oa ul laer war-dro.

An eil deiz oa Koazh adarre, pemp pe c'hoar,
buket oa kollet. Neuze a lakis drez war
ar bern rak c'hoant am boa da lezel ar
c'hoad un tamm da skañvaat kent o c'has
d'ar bowk.

Ma an drived deiz am boa gouezet fiv

oa al laer..

Ur charreadeg veze ben deiz gant ur c'homand
alamaned oa e Tregrom o vont da gerc'hat o
fourweanson da Blouared. Tri pe bevar pe bemp
Karr a dremene bep leure dre hent ar Pont
Kozh dont ha mont.

An deiz-se oan o labourat 'n eur park
tostik tre d'an hent bras. Ja glevis ur c'harr
o ehanan a gever d'ar bern Koad. Ha raw
raw! raw! Bueh o Kouezhan e fons ar c'harr
O, Malloz ruiz! Va gwad a savas d'am fenn
o sonjal er boan am boa Kemereh gant va
bern Koad hag a oa o vont gant ar Poched

Mont a ris d'ar red d'an hent-ya tudou
Ken sod se oan, hag ez on bepred sinvañb.-

Ha me da latinat, michañs gant ur bern
festrion hag un daou pe dri c'her alaman
tapet diwar nij. ha mesket gant brezhoneg
ha tammon galleg-saduh.

Ar soudarded alaman n'o doa ket anv
ouzhin e c'hellik Kredin. unan oa o teurel
Koad er c'harr, unan Krog el landon e gezeg
hag unan all e Kenwer deñañ war ar skabell

o tougen ur fezh fuzul gant un doujañs
Kar tost da hini ar beleg pa doug ar
sakramant & meulet ra vez.

Ma me ivez n'am boa ket song da
gaout avn gant ar fulor oa ennon
- Me zo vont da gomz ouzhoct d'ar c'hoar-
mandantur. emezon.

- Oui, maham, barlez, barlez. emezo in eur
c'hoarzhin goap.

- Ma! gwelout a rest.

Ha me oc'h ober seblant da gemer riverenn
o c'harr, da spis an o c'hezeg hag int o
unan. Ha sede an tri babor o in em
guzulikat en o yezh gant un aer sirius ken an

- Silence! maham, silence! Hag ur frasetenn
alaman da heul n'am eus biskoazh gouezhet
petra sinifie. Mch bepred. Teurel a rejont
ar buchenner ermaez o c'harr.

Chomet oan un tammit batet. Biskoazh
Kement all!

Distrein a ris d'ar ger, ha Kontañ d'am
mamm, va zho.

- Ma! emezi, ouien ket c'hoazh pegen sod

oa va mere. P. Plac'h paour ! Daoust hag
en 'n em rentez Kerk, petore dañser oas o
sachañ war da gein. Petra wife bel dezho
bezañ graet da afer di, da unan en ul
lec'h Ken dezegz all. Tremen chans ac'h eus
bel va bugel paour p'o deus lezel gant da
ruhez.

- Va buhez, ha va c'hoad, mamm, lar 'ta !
Met fidampred, me zo o vont da Hagan
ar Vinett raktal sell hag ar c'hoad. se
ne vern pegeñ pouner int zo vont da
vezañ savet ac'hane, ma n'aint ket en
div wech ez aint en teir, gwelch a vo.

Ha me da diboull Koad da veg ar c'hra
Kerkent : un drederenn eus ar bern, gant o
diskargañ e kostez an toull du hont e Kerc'h
hag adkargañ un hanter bep tro war an
daou garad all, oar barrek da gas va
c'hoad d'ar bourek en div wech...

Erru e hanter ar c'hra. Petra welis ?
ar c'kirri alaman o tistrein gant o
fourweanvour. Ar c'harr Kentañ oa dres him
al laer koad. An hent zo moan, ha kirri

an alamaned o doa fieder rod, ar c'hezeg
shag Kemver ha Keñver. Kas e ris va c'harr
an tostañ ma c'hellis d'ar toull eñh rein
plas d'ar charre, ha chom a saw da
c'Portoz ma vefent tremenet.

Meh sede 'n em gavet a gemer din ar
c'harr Keñtan a chomas ivez a saw. Ur
soudard a ziskennas. - Hola! e sonjis.
petra zo a nevez? Oan ket re fier tamm
ebet. ... Ar soudard a dapas neuze eus
lost e garr un dorz vara du hag he
lakis din etre va divrec'h, gant ur ger
hepken: Silañz!!! Pignat reas adarre
en e garr hag e rond. Paotred ar
c'hirri warlerc'h a selle fentus ouzhin
'n eur dremen avat -

Oa ket mamm evit Krediñ p'oañ distroet
da glask va merenn, oa ket 'vit Kompren
petra sinifie va c'haoz.... Tanva a regomp
velkent bara du an alamaned. Pennadon
plouz heiz oa ebarzh dezho betek ur
mentad shed, ha Treik'oa Ken'oa put...

Ober a rae zoken ar chas o fae warnan.

Kalz a dud o doa savet fennel lihan da
boazhat bara er ger. Tamonezet e veze an ed
malet er vilin vihan. Henez veze bara gweun.
An hini poazhet e forn ar bouk veze bara
briz. Met bara an alamaned a zelleze an
am a vara du...

— An Trink Wasser —

Krog oa ar "batrioched" gouez da Sarianman
da c'hoarin Troien Kamm d'an alamaned.
Alies Kaer e tegouezhe bezañ darc'haset trenion
e traon diwar an hent-houarn. Ha bepred
er memes andred pe dost. Disfiz o doa
an alamaned. ha degaset oa beh ur
c'hommando d'ar menaj nesañ din da
lofan. war o c'hont oa eveshat ar Pont
Bras. Ma veze bet tarzhet ar pont-se, ur
jez labour a seurt a gaver nebeut, un
dava-ugent metrad uhelder 'us d'ar ster
Leger, veze bet troc'het an hent houarn
Paris-Brest evit bloavezhion. Disfiz o doa,
Ma er menaj-se m'edont o lofan ennan
n'eus ket evel dour nemet ur jruz, disec'h

alies e-pad an haññ. Reh vez dont aman
d'an traon da gannañ ha da bourveziñ
dour pa vez sec'hour.

An alamaned o doa tapet prins ar rond
eus stank ha feunteun traon an dour.

Me n'am boa Reh gwelet a soudarded
war dro ar feunteun, met va mamm he
devoa klevet kaoz er bradenmig. Pa oan
aet da dapout dour oa louz ar feunteun
ur goarenn war c'horre. Me sonje oa
bet plantet ur c'helorn louz ebarzh.

BisKOazh, emezon, vit hemañ n'eo ket
propr d'ober boued. ha me di-ar menaj
pelloc'h da glask ur c'helorniad dour vel.

An deiz warlerc'h oa kont memes tra
Hañ holla vat! Evel p'am boa tapet
al laeron koad. Kroget oa va gwad da
virvin. Ma sede dres d'an ampoent m'edon
o prederian war an emzalc'h a dleent da
gemer war an darvoudig-mañ, e teuas er
bradenn daou alaman gant pep a re
heuzou e-dan o c'hazell. Ya tudou
gwalc'hin o heuzou er feunteun a rae

al lamponed, na muioc'h na nebeutoc'h.

Ha me da sarmen emichans e giz m'am
boa sarmonet da boated ar c'hoad...

Met Kaer am boa ober festraou, seurt ne
gomprens hini anezho. ne raent nemet ober
goap, anat oa din, ma Kolliis fasianted.

Ingall zo e serpis i vit ar cheu-man na
dlez keh derc'hel. Mont da gaoz ar mestr
oa c'hoazh gwellañ tra michans oa d'ober.
'N em Stad ordinal biken n'am bise
Kredet mont da gaoz un ofiser pe un
is-ofiser alaman e c'hellit kredin dreist
holl d'an amzer ma oant deut da vezañ
dirabour Kaer. Met gant ar gonnar oa
ennon ne raen forzh. Mont e ris 'ta d'ar
Krec'h da dougen klemm.

Ar c'hommando a loze er c'brañf. E
penn ar c'brañf oa ur gward armet
mat. Hopala oa keh danger dezan d'am
lezel da dostaat. Hag adarre ar parlamant
dre festraou. Ma heñnan oa Lemmoc'h e
spered eget an daou all a gredan. Kompromis
en doa un dra bennak. Hag en d'ober

sin din da chom eno. tra ma vij o
vont da gaout ar serfant. Un hanter
runtenn goude oa ar serfant dirazon
hag en joget e zilbad ha leun a
bennaden plous. Emichans oa oc'h ober
un tamm diskeizh war e bailhasenn.
Heman da vibanan a ouie galleg mat
Un tamm rog a c'houlennas petra oa
a-nevez. P'am boa displeget dezhañ ar
rezon eus va c'hlemm. Da diskennek
rakfal gant daou soudard all. Neuze
e c'houlennas diganin, ur pennad plankenn
un heskenn, un nebeut joentennoù, hag
ur morzot, war daou bennad krennenn
oa staget ar skritellou, unan merket
warni Trink Wasser oa lakaet i n he
sav e Kichen a feunteun, eben gant
Wasser ?... oa plantet e-tal ar stank
adalek an deiz-se a ouie ar soudarded
e pehini dour e c'hellent gwalc'hin o
heuzou. ha morse n'oa bet saotret din
an dour en feunteun goude se.

- Ar c'hargh-lamm -

E bloavezhioù diwezhan ar brezel, pa oa
dija "pastred ar stroug" o c'hoariñ troioù kamm
d'an alamaned (ha d'o c'hemroiz war ar marc'had)
an Angliken o ziskarge dezho dafarou brezel.
War bouez hargh-lammou hervez klevet e
vezent lezet da gouezhan eus an nijerezed.
Ar c'hargh-lammou mañ veze e danvez seiz
seiz gweun ar pentkiesañ, eme darn.

Bechaden danvez seiz gweun eus ar c'haerañ
plac'h kargh, eme Vari-Job. Danvez eus an
dibal evit ober korfennoù ha zoken saeou
eured! ... Oi! e sonjen, me 'vat a garfe
kouezhan war unan un dro bennak. Rak
d'ar mare-se oa ket tre tremenet evidon
koulz ar ficherez, hag a-bend-all ken
rouez oa an danvez dilhad....

Ma, un deiz, ur Sulvezh ar beure oa m'am
eus sonj mat, goude bezan bet en ofern vevre
dan aet d'ober un famm tro gant div
vuoc'h nevez dileuet e gwrinenn Park
ar C'hoad. An nevez amzer oa, dru a

gwaq ar geot, mil vat a rae d'ar saot
ar glazar Kenton. se ha feurin a raent
gant aked.

Maesa n'eo kel ur vicher start, un
nebeut enoers Kenton, da ribanañ evit
ar sul ma ne man kel ar c'hez d'ober
thamm. Evit distreiñ va amzer ne chome
ganin nemet lenn, lenn e levr bras an
natur, tra ma leugne va buoc'hed o c'hof.

Lenn ha seladenn. Al laboused Krog enno
Kleved ar garantez ha soredenn an neizhon
a gant seder er c'hili. Bronson a
c'hlaze o begou er c'hevez hag er far.
Proz Kamm a zigorad o zompilhon aour
e gwasked ar c'hleziou. Al leger en
draonienn a voude e zour o ruilhal dreist
skluz ar vilin. Ar raden a ziskouezhe
o fenn Kamm e touez ar spone. Hag e
tu an Heol Kreizteiz ar melion hag ar
bokidi laezh a rae ur marelladur
splann gant liv glas gwer ar geot yaouan.

Kollet oan un tamm em humpre. Kaer
e Kaven ar vuhez daoust da diaesterion

ar brezel. Ennui oan hep gouzout din e
traon ar park. pa spurmantis en tu all
da Bark Traon Morvan un dra bennak gwerin
war ur voden genned. Un dra, pe daou dra
Petra va Dou a go ac'hont, emezon din va unan
Paper? N'eo ket sur aet rive gant an avel
Dañvez? ... Di! Pari eo ur harzh-lamm, pe
daou am eus aon.

- Hañ aze man va "feu" avat. Ya met ar
park n'eo ket din - Tampi - Traou ar Bed ma
'zo d'an hini a dap-a-dap! - Goude tout
ma eo ur harzh-lamm n'eo ket tamm ebet
muioc'h d'an eil eget d'egile. Gwelomp

Ha me da stagan va saout pep hini
eus ur blantenn, gant o nistker, ha dreist
ar c'hleuz da beskehañ "seiz-parachut".

Pa lavaran dreist ar c'hleuz e laran
gaon. N'am boa ket bet amzer da zisken
en tu all, ma vezis daou den, daou
soudard e seblante, in o gourvez e toull
e gwasked ar c'hleuz dandost d'an traou
gwerin edo va laik warno. Daou alaman
sur mah o Kemer ur "bain de soleil" gouez

d'an douristed da c'hortoz o rochedou
Kanneh michañs ganto er ster, da sec'h an
ya tudou gaezh, div roched oa ha netra
mui an traou gweun-se am boa kemeret
erit "seiz~~h~~ parachut".

Siou! avat oan distenneh diwar ar
c'hleuz gant doan da zikun' an daou
babor oa o rouzan o c'hein en keol
Kenhañ an nevez amzer... Peberh disouezhad^{enn}
Prim e tistrois gant va sadut, elec'h?
derc'hel d'ober tro park, am boa kemeret
hent ar ger. Va sadut avat ne gomprenent
tra e-barzh va doare-ober. Kaer am boa
sachañ war ar c'herdin ne raent nemet
stourm. N'am boa graet, gwir eo nemet
o sorc'hennin.

Me ivez am boa ranket tremen gant
va sorc'henn seiz!

FOAR AR BITAILH

Evit rein un dramskend eus strizhder spered Komiserien ar Bitailherezh e-pad ar Brezel, ez an da gentañ amañ un darvoudig a netra hag hegasus memes tra.

Ne oa ket aotre da ruzhañ loen ebet eus ar ger. D'ar foar, ur foar istis savet a-ratozh e pennlec'h ar c'hanton, oa reh mont ha reh mont arak da dennañ ur paper-tremen eus ar^{re}ispisial evit se er maer.

D'al lun ar beure veze ar foar, foar ar c'hanton, gouez d'an dud. Hag aze veze trouz ha bec'h ha chao, me lavar, ha blef ha skwir ha c'hwiradeg ha leon-douet war ar marc'had. Rak n'eo ket gant o grad vat ez ae an dud da seurt foarioù da vezañ graet an tian ganto.

Pep rumm loened en devoa e dro da vezañ da gentañ da boezañ, al loened Korn un devez, al leuzou un devez all, ar perc'hell, ur wech all.

An eur alaman oa o c'hoariz evelfust.

an hini en dije ur c'hwistad hent d'ober
a ranke ober ur sav-espres avel ma lavar
Tregreiz, dreist-holl ma veze e loen eus ar
rummad veze o gro da vezan pouezel da
genhan. Ur bouez minima oa evit pep rum
loened. ma pouez ho loen un hanter lur
nebeutoc'h e c'hellit kas anezhan d'ar ger
ha distrein an dro warlerc'h. Ya tudon
evit un hanter lur pouez ho pije kollek
tri c'hard devezh, dezhañ tachou ho poton
ha hern ho kaseg, lonket ur c'hofad avel
ha tapet ur c'hofad anaoned, gras d'ar
"c'hagn" oa en e gont ober war dro ar
bouezerezh-voutin. Doue d'e bardono mar
gouzanv... Ur gont a loened veze bep tro
da sevel d'an alamaned; ar peurrest
veze rannet etre ar gigerien. Den na ouie
gant piv ez ae e loen. Ur paper en dije
digant ar pouez, unan all digant ar
sekretour, goude e c'helle gortoz keit all
adarre e dro e toull dor ar burev evit
kaout priz e loen.

Ma, un deiz bepred oa aet va zad ha

Ma. foar ar c'honten gant daou leue bihan. ya
bihan end eein rak diwar un anoar oant o daou
div vef melloc'h lavarout, div anoar gweel oant
unan; rug hag unan: du evel he mamm. hag he
devoa un anv sentus awalc'h: Paotr. du. Gitan
oa bel badezek da gentañ met erfin ni rae
Paotr du outi ha mat fell zo.

Oa kel kalz pouez etre an daou leue bihan
ha sonjal a rae va zad e tapjent o c'hont
c'hwec'h ugent lur ar gont izelañ eizh al leue

Oamp kel eus ar re gentañ oc'h errout er
foar, amzer oa avat da c'hontrol. Al leue
oa o gro d'an divezhian en deiz-se. Blefal
ha trepassin rae an div bihan gaezh' er c'hont
da c'hontrol o renk. Sorc'henn o mamm warno
ha skañv o c'hof. a-beun m'edont lakach
war ar bouezere.

An hini kentañ an hini rug a dape ul
lur ha c'hwec'h ugent. Mat oa eta. An hini
bihan du ne rae nemet naontek ha kant
rent mat avat. gant un tamm bolantez vat
a-berzh ar pouez er dife tremenet koulz
hag egile. Gant un tamm bolantez vat!

Ya da. Nemet tudou gaezh hennezh oa un den
eus Ker. Tamm komprenegon ebet dezhañ e buhez
Fañch Kour, davoust ma tebre bara evel pep
den gounezet dezhañ gant ar gwerien - se a
gave en e blijadur o c'haññ.

Ketra d'ober gantañ. Bel en doa va zad
Doue d'e bardono, un toullad gerioù c'hwerao
outañ.

Evelkent ha goude eme va zad, n'it ket
evit un hanter lur d'ober an dro-se dimp.
Evit peogwir int daou leue gevel, unan a
dremen e gont, egile ne vank dezhañ nemet
ul lur a-boan, etrege o daou a reont ar
bouez. K... Koulz veze bel deoc'h Komz
d'am botes Koad. evel chom da vurutellañ
gant Keriz Ken "loull" ma int Ken n'ouzon
ket hag anavezont a reont plouz Kerc'h dirizh
Korzh patatez. Ketra d'ober nemet adkargañ
ar Paotr du bihan er c'harr.

Hola! ya met ar fikouz bihañ e lec'h
bezañ laouen o tistrein d'ar ger, astennet
dezhañ e buhez. ne rae nemet frinkal ha
difrehañ Kement ha Ken bihan Ken ma oa

Lammak dreist ar reilheun, chomet e Kroug
e-pign eus ar c'harr, ha torret e farikel a drem.
Un alaman end eeun e doa va sikourek
d'e adlakaat er c'harr tra ma talc'he va
zad penn ar gazet. welloc'h arzet eget an
aotrounez gallaoud a chome da c'hoarzin gomp
hep Kregin, nep lec'h.

Gouweget war e damm flouz e strad ar
c'harr al leue riban mac'hagnek a vlope trisk
d'e c'hoar riban. Atav o doa levet Kichen ha
Kichen, denet ar memes mamm, Truezus oa e
stad.

Ma, a lavare va zad, ur wech eo bet er
foar, met n'ay ket div. Ma n'em gao c'hoazh
da bouzan war e c'har me gavo gwezh digor
diouz ar ger. N'emant ket ar boaz ganin
ober marc had du. Met heugel on hiziv
gant tud digompren.

Sklisoet oa e c'har d'al loenig paser
mizer en doa bet, met n'em gaoet oa
digamm awalc'h hag aet da sevel da di
un amezeg.

DIANA

Kentan Tra o doa graeh an alamaned
f'edont degouezhet war hon e-hein oa Kemenn
grons d'an dud degas o holl armou d'ar
maerion. Oa Ket da dorian. Bez oa eveljust
amion ar chasourien war ur roll er maeri.
An holl chasourien avat oant Ket er vro
mew a hini oa prizoniet en Alamagn pe
e-lec'h all. Met o familh ne gredent Ket
mirout an armou en o zie. Ken strafilhet
Ken pennfollet end-eeun evel ma oa bet
an dud gant droukverzh Bro-C'hall, ma
ne ouzent Ket Kaer penaos oa ar guden
o vont da rezan dibenec.

Ar re finañ, pe Kentoc'h ar re o doa
pennou gen. o devoa hastet Kuzh o fuzuilhou
mat, ha Kas d'ar maeri, mar dije etre
o daouarn. ur gozh "valändrag" bennak
chomet er familh abaoe amzer Napoleon
pe marteze Kentoc'h.

Anavezet am eus unan hag en doa Kuzh
e fuzuilh dindan ur roc'hell e Kreis ur

ur c'hoad us d'ar riner vras. Unan all
en devoa lakaat e hini war solier ar foenn.
Hemañ, avat oa bet in em gavel c'hwenn
en e loerou... Degaset oa bet alamaned
dezhañ da lojañ, dres e touez ar foenn.

M'o dija lakaat o dorn war un arm
kuzhet a ratozh oa bet koustet Ker d'e
ler. Kavel en doa e du velkent da
denmañ e fuzuilh kuit hep gouzout d'an
alamaned. E skend mont da dapout
foenn d'ar c'hezeg. en doa graet un
foullad boutellou ha sioul sibouron
graet moien da gurz e barzh unan ar
boutellou e fuzuilh pleget en daou.

Pelec'h en doa Kavel ur plas surc'h
d'e arm goude? Se n'am eus ket a sonj.

Oa tamm ebet barrekoc'h avat ar re
devoa miret o fuzuilhou. rak tra ma oa
padet ar Brezel oa difennet chaseal.

Un amzer vinniget eizh ar fiboeg. Ha
nodin a raent un drugar. gwelet a rize
gedon ha konikled eus an druilh o fourmen
o c'halite war an hentou. Kirri, goken an

hentaou-bras darempredet. O peuriñ melchon
ha traou all war greiz an deiz. Ken
dinec'h-ha tra, o c'hoarinn chiboud e kreiz
ar parkou pa veze leun o c'hof. Delbet
veze ar garotez-ruz, ar garotez gwenn, ar
c'haol-pomme, troc'hed o gar d'ar
c'haol-stef. Krignet ar letterabez, peuret
am ed... Ur rivin e quironnez. Hag aotre elbet
da chascal.

Ar chas a gemere aotre oc'h unan, chascal
a rent eiz o c'hont. Al lern a rae ar memes
tra. Panebet da se oa bel golbet an douar
a-begh gant ar gonikled. Al lern oa deuet
ivez da vezan Hank ha hardizh. Meur a
wech am eus bel gwelet lern bihan d'an
abardaezou. Hain o c'hoarinn "babati" an cil
gant egile e bord ar c'hoadou, ha zoken
war ar c'hleuziou. Pa ne glevet mui
a denno ~~oant~~ deuet da vezan difroum...
Amzer gaer eiz al loened gouez!

Dibab oa gwelout alamaned o chascal, h'o
doa Keh Kalz a fizians e tud ar vro.
Oa Keh nemet ur brakouier pe bigrier lennak

in em riskle da Stignañ pechou pe groug-
lason. Oant Kcl stant Kennebent. rak reh eo
Kaoul un tamm, a gredañ, gwad chaseer. hag
al lodenn irasañ eus ar chaseerien oa du-
hont prizonidi.

Ma. Un deiz bennak oan aet skuiñh o welout
Kriquet va holl legumachou. boued tud
ha boued loened, ma teuas ar sonj din en
doa va zad, Doue d'e bardono, ur pech
louarn gwechall. Ur pech bel prenet gant
e-pad ar brezel pevarzek. Michañs oa Kou-
un tamm er memes mod: kodel o doa ar
fiboer e-pad ar brezel.

Ar pech-se e llec'he bezañ en tu bennak
war solier an ti kozh. ha me da glask
E-touez ar poultre hag ar gwiadou Kefrid
am boa e gaver hanter debret gant ar
mergl. Dre forzh frotañ hag eolian va
ardivint oan deus a-benn d'e lakaat da
labourat. Gwelat am boa bel va zad o
stignañ anezhañ gwechall. Biskoazh awal
louarn ebel oa bel sod awalc'h da
blantañ e droad e-barzh. Ur wech, ur

wech hepten oa bel chomet gant an un
troad gad, ha despet a rae dezhañ ken a
rae. Al louarn emezan zo bel o tebrin
va gad er pech, ha lezet gamin un troad
d' ober goap ouzhiñ. ... N'emaon kel tamm
sur ebet eus se, goude an holl darvoudoù
pe darvoudigoù eruet gamin va unan.
d' ar mare-se ma Santis o Tiwan
em c'hriz ur galon Diana!

Ma Pien devoa kollet va ardivink c'hriz ar
petrol hag an eol, ~~oan~~ aet an deiz da serr-
noz d'e Stignañ da Bark ar c'hoad, un nebeut
e oan strafuilhet o sonjal penaos e rafen
antronoz da lazhañ va gad, ya tud paour,
sempel awalc'h e oan a spered da gredin oa
ar gedon o vont da lammah dre blijadur er
c'hozh pech mervlet-se, ha ne ouezen kel
kaer an tu da Stignañ zoken.

Ya penaos a rafen da lazhañ ul loen fibrog,
me an hini n'am eus biskoazh gouzave gwelemañ
lazhañ loen ebet, na pemoc'h, na lapin, na kog
na yar nag all... Fent end eeñ en dije al

lazher. moc'h ganin pa welc'h ac'hann o
skarzñ Kuit va daouarn war va diviskouarn
Kerkent hag aet ar femoc'h war ar bank.

Pa dichann din tapout ur c'hoz eo va
c'hi a rank he lazhañ. N'hellfen ket hep
semlañ.

Oa eta va fech ganin in ur sac'h rouz
war va choug an abardaez kentañ. Se din
da vont da chasat hep aotre. Ha va Doue
pebezh souezh! Ur gwaiz oa e Kreis ar Park
stouet etre div regennad garotez... Un
amezeg din deus d'ober ar memes micher!
hon farkou oa, hag a zo, mest-mest,
mest en devoa oa Kriquet ha darañget
va legumach. Ha sede... Neuze, goude
ur gentel digant va amezeg, am boa stignet
va unan va antell, pell diouzh e hini.
Beure abred antronoz oamp asamblez adarre
o sevel hon fechoù. Siwazh netra. Tri pe
bevar devezh oa padet an abaden. Netra
netra. Karotez fresk Kriquet a rize, nemet
gad ebet n'em dromple da lezel blevenn
ebet ganimp. Goude, va amezeg a chenchas

park emichañs. Me am boa dalc'het
eiztez. N'am boa graet nemeh Koll amzer...

Hogen n'am boa ket Kollek Kouraj. Chench
park a ris da welout. Kaol-pomme am
boa e Park al leur. Merzhe am boa veze
krignet dre breferañs ar re veze bet Kottjez
gant an avel. Sede ma stignis va fech
dindañ un delien gaol. Sec'h Kichen ur
gadenn vihan wrav. En deiz warlerc'h vintin
am boa bet ur fromm... Da fech ebet Ken
en dro d'ar c'haol.

Goude va disouezh e Park ar c'hoad am
boa pwan o Kredin bezañ paket ur c'had e
noz Kenhañ ha Ken Fost all d'an ti. Marteze
emezon, on bet gwelet gant ur c'hañfard bennak
ha savet en deus va fech diwarnon. Pe eo ul
louarn zo aet e-barzh ha treniet anezhañ pelec'h
Nemet targe-deiz ne oa Ken. Poan am boa o
welout ur roud bennak. Troiabañ a raen,
war bellaad... Alafin e selbantaas din klevout
deliou sec'h o tropsial. Edo va gad, ar
paourkaezh loen en toull ur pemzek pe agent
metrad eus al lec'h ma oa tapet, ha hi

dalc'hek he daou droad arak er grip.
Ha pebezñ Kouraj evlken, Trenian ar fef
houarn pounner diwar boez he freid a drui
Euzh am boa ouzhiñ va unan. Torfetourez ha
trubardez! Ur gridienn a rede a hed livenn
va c'heñ. Panwel oa torret he div c'har
hag he oa boued sur d'ar chas pe d'al
lern am boa dieubet al loen padur ha
lezet anezhi da redek... Heug a rae din
Kregin enni, he lazhañ biken, tapout a ris
krog er fef gant un dorn, gant egile
e daou droad a-dreñv ar c'had, Krial
a rae evel ur bugelig... Va c'halon a
daoudaole... Santimanton Kontrol a waske
va c'kreiz, Truez, spont, fouge, Keuz: me oar
petra c'hoazh. Da c'hras Doue tost tre oan
d'an ti, ha mamm daoust dezhi da
vrezañ tener ivez oa velkent welloc'h Kalon
evidon. Hi a lazhe lapined ha lazhañ
a reas ivez va gad... Ur mell gad!
Ha petra emezi vo graet eus ar bern Kig
man?... Bet hor boa tapet ur wech ur
c'had vihan e stouf-spenn al Lanueg.

Ur skoliad oa bet Kemeret du-man e gopa-
eost e-pad ar vakanson 1941. Un deiz o
Kerc'hall ar c'hezeg hon doa merzet ur
c'had vihan o tiffilan a douez al lann
yord a redas war he brezh hag evezomp
hon daou oa bet pakeh e toull Kar.
Graet oa ganti un tamm "fibrotenn"
evelfust, met hini ac'hanomp n'en devoa
Kavet mat ar friko gad. Blaz ar gouez
oa gant an...

Divizet oa bet ta gwerzhad ar c'had
n'eo ket evit arc'hant, nann met evit ur
seurt bennak eus ar pezh a rae ar
muian diouer e-pad ar brezel. Daou
litrad petrol oa bet evit digant un
amezeg, dres an hini oa un tamm ivez
brakonier.

Ha sede an hini gentañ.

Evit-se emañ ar den. Ar paz Kentañ
eo an hini a goust ar muian, a lavar
ar c'hrenn lavar gall...

Davoust din da vezañ bet strafuilhet gant
an torfed-se am boa war va astre, n'om boa

gallet chom hep stignañ adarre va fef, pa
welen bepred va legumachou krignet mui oug
mui gant ar ouenn gasus-se, ha ne oa tu
all ebet da c'harzh outi.

Bep noz koulz lâret, goude bezañ staget va
c'hi ez aen d'ober un dro brakoni.

N'ouzon ket petra soñjal eus Kement-man.
Biskoazh n'am eus bet paket lapin ebet em
fef. Re skañv oant-i muti da c'hellout
distignañ ar bladenn, pe finoc'h edont egch
ar gedon?...

Stignet adarre dindan ur gavlenn, golbet
gant ur delienn velen, pakan ris un eil gad
em fef prestik goude an hini gentañ.

Houman avat he doa roet din ur c'hampi
Pa oan erruet er beure-se da sevel ar
fef. e Kavis e blas. Dre fozh troiatan e
oan korezh alafin war va ardivink e
Koztez ar c'kleuz ha petra oa e-barzh? un
troad gad tudou gaezh, un troad a-dreñv
war a seblante din, ya troc'het he doa
al loen paour, michañs gant he dent ar
c'hruc'hen en dro d, he gar dorret evit

en em zieubin. Awer oa din he c'hlask. War
he zeir c'har oa tec'het fell, nemet ha Kouezher
oa bet al louarn warni? Duien Keh Kaer
petra sonjal. Da vihanan honnezh oa treset
dezhi ar c'hoant dibri Kaol er Park-se. Ma
un tamm desfet a rae din memes tra...
Mamm a rae un tamm goap ouzhiñ. O'pa
zo chomet un troad ganit!.....

Goude graet eus al loened e oan aet d'ar
park evel bennez, va c'hi du d'am heul...
D'am heul, he gentoc'h araok din an deiz-se
e fri gantan a-vez an douar. Hola e sonjis
am eus adon heman en deus tres eus un dra
bennak. Ma n'eo Keh tremenet va gad dre
aman gant he gar o tiwadan?.... Derc'het
a rae Fido da vont, aet oa in eur park
nevez arat treuzet anezan a veskell in eur
c'hoesha bepred. pa welis anezhan o chom
a sav e korn ar park. Ha me d'ar red
ivez etreget dezhan, O sonjezh? Krog oa da
doullan, ha va gad oa eno plantet en
douar arat, dres an troad mac'hagnet
evel un ibilk er-maez an douar. Ur mell

gad me lavar deoc'h. Oan ket chomet
da brederian arat. Prim e tapis anezhi
em barlenn ha tuis ! ha d'ar ger ganti.
Poent oa din. Santout a raen c'hwez ar
maged butun dija, a boan aet dreist ar
c'hleuz em fank ma velis va amezeg,
perc'henn ar Park o tont gant e dranch
war e skoad da brenañ douar, araok
klouedad, e pevar c'horn ar park. Dav
vunt diwezhatoc'h oa bet chomet va
gad gantañ. An dro-se da rihanñ oa bet
labour c'hraet. ezhom ebet da lazhañ. Biskoazh
arat n'am eus gouezet pe gi pe louarn en
devoa graet al labour.

Gwerzhet oa adarre, ket 'vit arc'hant bepred
met evit ispisiri. Nec'hed oan un tamm o
vont e Ker gant va loen. ha souezhet bras
oa bet ar marc'hadour gant va c'hinnig.
ur chaceour anezhañ. Displeget am boa
dezhañ va rezon ha kompren mat a rae
pegen domajus oa deut ar fiboeg da rezon.
E-leizh va faner a ispisiri am boa bet
da zont d'ar ger. Ha me lavar deoc'h

penaos oa c. hweget din o tispakan
anezhan d'am mamm: Kafe, suker, saon
macaroni, chokolad ha me oar... Kalon
da genderc'hel evel fust!

Gant an deirvel am boa bet nebeutoc'h
a chams. Ankouest am boa stagad Fido...
Kollet am boa ur ben amzer o Klask va fef.
Sonjal a raen oan bet gwelet o stignañ anezhan
ha a oa bet savet gant ur c. hanfard bennak
evel am boa sonjch en dro gentañ. Va c. hi oa
Klañv, met pell oan eus sonjal petra^{oa} Kiriak dezhan
da vomistan e giz ma rae. Truez am boa outañ
al loenig paour. Sede ma esais lakaat anezhan
da evañ ur banne laezh dous klouar. Hala vat
a greiz evañ laezh oa kroget adarre da distanc
hag am dro-se am boa kavet e gleñved. Kig gao
a davele.... Graet en doa ur c. hofad lous
diwar goust va zorfed. Pa oa tremenet dezhan
am boa spiet e zoare, war bu al lanneg oa
aet sival hag evel e kuzh ouzhin. E heññ
a ris eus a bell, ha Kouezhet oan war e
bailborou, an hanter brasañ oa chomet
ganin, an daou droad arak oa bet aet or

pef oa ket bel diaez dezhañ he zagan hag
he zreinan pef ha foul dre an fould kam
d'al lanneg.

An dro-se avat oa graet fiko gant
pailhoreu Fido, e gwirionez n'en devoa
debret nemet ar c'hourc'uilhou. Degouezhet
oa ur signonez d'am mamm hag ur
geniterez d'am zad, ha bel o doa o lod
eus ar fesh. Ha me am boa bel michañ
gourc'hennou! Prest oan da 11 em
gemer evit un Diana!

Pa oa klozet al legumachou 'oa echu
da befañ ivez evit ar bloaz-se. Met
tapet am boa memes tra div pe div all
pe kentoc'h va c'hi en doa o zapet, me
n'am boa graet nemet o lemmel digantan.

Un deiz o vont d'ar bourk va c'hi d'am
heul evel an ordinal, e welis ur c'had
vihan o treuzin an hent dek paz dirazon.
Ha am boa-me he gwelet. Fido eveljust
na oa ket luch. Un taol red, ha plaw-
pakel oa bel e touez ar raden e touflez
an hent. Prim oa graet he stal dezhi.

ha Ken prim all am boa he flanteb
em paner. Ya da! Met Fido' oa keh tu
da zistokan e fri diouzh ar baner ac'hane
d'ar bourk. Me' gred a'n em c'houlenne an
dud petra an dioull oa ganin er baner.
Ma' da blac'h an ti-butan am boa
gwerzhet anezhi: daou skod, tññ mat am
eus; he fried ur chasour anezhan, oa d'ar
mare prizoniad-a-vrezel ha pell amzer
a oa n'he devoa keh tññvaet emezi
frikio gad. Stad oa enni ta. ha me
Kerkoulz all...

Ur wech all 'oan war gein Minette,
va c'hazeg o tont eus ar park. Ja welis
va c'hi o chom a-sav e-tal un tamm
treuzkleuz war vord an hent. Divinel am
boa petra' c'hoarweze. - Tze Fido. Aze' man
Plouf! ha Fido oc'h ober ul lamm
war an torkad geot-gallek ma oa Kuzhet
dindanan ar c'had. Ar c'had' reas ul
lamm sonn hag a deuas da gwezhan
tre treid ar gazez, met Kerkoulz' oa Fido
warni. Skrifal a rae; ar Vinette' oa bel

spontet, ober a reas ul lamm-treuz ha
diswintrañ ac'hanon. Lijer awalc'h edon
d'ar c'houlz-se. Krouezhek edon war va
zeid, evelkent. Skrifal a rae bepred ar
c'had. Me' gred'oa unan hag a oa
reou vihan ganti. Jell oa bet o verwel
ha pounner'oa diouzh he ment. Ur
mell barlennad am boa diouti. Ha
Ken lorc'hus hag ur gwir Diana!

Mamm a lavaras din Kas anezhi d'am
maeronez. Bet oan erru mat eveljust. ha
bet am boa gourc'hemennou....

...Er bloaz warlerc'h, Kerkent hag a oa krog
Koulz al legumaj' oa kont ar memes tra. Kriget
ha darangnet gant ar gedon, rak' oant ket
bet tapet tout! Ha me adarre da bejañ.
Meur a hini a bakis, re hio' vefe din
kontañ doare pep hini.

Unan avat am lakis gwall estonet. Ar
pef oa fostik da greiz ar Park Kreiz. Treinet
devoa al loen paour anezhan betek an
toullez dre douez ar roudennou betterabez.
Hze dindan ar wegnn-gistin am/boa he
betterabez

787
C'haver maro-mik antronoz. Ha Koulskoude
ne oa silabenn ebet 'n he c'horf. Un
troad aroak dezhi heffen er fef. ha pa
lavarant un troad ez an dreist ar muzul
rak e gwirionez ne oa nemet an iwin
dindan ar wask. Biskoazh n'am eus
gallet kompren penaos' oa bet marvet.
Gant ar spont emichant? pe marheze
ivez ez eus un nervenn bennak e beg
an iwin hag a gas war eun di-ar
penn? Ma! gwerzet adarre ar c'had
evit marc'hadourzh.

Unan all am boa faket 'n eur boz
warmi an trench oa gamin o touarant penn-
disoc'hant ar regennoù fatabez. Va c'hi'oa
o trotal war he lerc'h dre an ancher;
diflukañ reas em c'hichen ha feta dan
un bod dres e penn ar park. ar c'hi
oa ket ^{bet} fell ouzhe sachañ a zindan
va trench, hag he mougant. Pemp skoad
am boa he gwerzet da vreg ar barad
an dro-se n'am boa ket gallet tennañ
tamm ispisiri ebet.

Unan all am boa Kaseh e prof d'am
mestrezed skol gwechall. Chomet' oant bameh
o welout o skoliadez Kalon dener deuk da
vezan un doare Diana!

C'hoant bras am boa ivez da gas unan
d'am fasker. Ya meh n'eo ket c'hwil' lar
va avtron Person, daoust din da gasout
evitan kement a zoufais evel pa rife bet
ur Sant - ne greden ket me mont d'e
gasout a-strois. Ne veze ket bemdez. Doue
timoret da farsal...

Ha neuze, pa oa echu d'ar brezel
'oa echu ivez da vrakoniñ. N'am eus mui
stigneh pejou abaoe Koulz laret, nemet
ur wech ma veze delbet ar vion er
c'hud. am boa klasket gouzout gant
petore loen. Eur piteoz (pudask) am
boa faket. Va amezeg en doa ~~da~~ ^{hen} lazhet
din gant un tawl bagh war e fri. Ar
c'hwil'hen oa bet divizet 'rife etrezomp
hon daou. Hogen oa ket bet gellch e
werzhan, tarchet, oa 'hervez.

C'hoazh oa bet erruet un dro. lous

ganis gant va feñ-louarn. Ur beurevezh
m'am boa ankouech xevel anezhañ abred
- emichañs oan sac'heh em gwele - e Kleviñ
ar yer o Kegal Ken a findaone e Park
al leur. Oi vah ! a sonjis : n'eur
hasañ diblouzañ, erru eo Alanig wardro
va yer... ! Oa Alanig ebet war dro. Meh
ur yar saveh abred da vont da dozañ
war ar c'hleuz e-lec'h ma oa he neizh,
'oa deus a-benn da dremen dre va
feñ stignet ha planhañ he zroad 'abazh
Me'gomz deoc'h eus ur ragach ! Ma
Krie ar yar, Yann-gog'oa : n'em gweh
ivez frim war al lec'h, ha kalz a
yer all. Kement a dodedilhon'oa gante Ken
ma oa diskennek va amezeg da glask
war-lec'h al louarn. Ha sede am boa
bet un hamm mat ac'gas, rak me oa
al louarn. met n'eo ket unan fin avañ !
Ma ! ar yar baour torret he gar oa
ranket hec'h abezhin ha senti an
dro-se eus ar Bone Herri IV : ar yar
er pod...

— POLO —

Bloavezhioù ar brezel oa dija boazet ar gouversanted da c'hoariñ gant Kirri dre dan. Da vare an aloubadeg avañ o doa ranket distreiñ d'ar c'hez Kozh. Pa ne oa mui na Kadutchouk, nag ezas, na zoken aotre da implijañ Kirri, tan en diavaez eus serij an arme, oa bet ret mañ d'an holl adkregin da stagañ Kezeg da vont en hent, daoust ma ne oa ket aezek kaout hern da lakaat dindan o bot.

Er c'ontrol d'ar vare hadourien a hente ar foarioù hag ar marc'hajoù gant Kirri ha Kamionoù dre dan, ar gouerien n'edont ket c'hoazh krog da vale war rodou Kadutchouk. Ar c'hezeg labour a serije ivez da gezeg-hent, an hini en dije ur metur c'holoek oa sellet evel ur c'brokant. Bouez kaez oa ar re o doa un dro gadutkouk war rodou Koad o gvetur ar re-se oa aotronez bras!...

Bez oa d'ar mare-se er bourk du-mañ

ur barae yaouank nevez aet war e gont
e-unan. Bihan eo ar barrez, hag ur barae
all oa e hoab' er bourk. Erit ober muwe'h
a gouvers e tizgas mont en dro gant bara
hag un Lamm ispisiri bennak.

Prenez en doa h'ouzon Kaer eus a belec'h
ul loen Kezeg red hag itriker un doare
tumporel vihan skam war rodou izel
da vont en dro gant e vara ha...
kement mil marc'hadouezh a c'helle da
gaout. Mab ur c'honversand 'oa ha
gouzont a rae e vicher. Anavezont a rae
forzh tud fell ha tost. Micherduien a
bep seurt, ha dont a rae a-benn a-
bouez galoupak Kalz da ziflukañ meur
a damm marc'hadouezh ne veze Kaveh
e stal all ebet.

Polo oa an ar marc'h. un arab
a ouenn c'hlan war a gredañ: quintet uhel
war beder c'harr voan, tanaer e gorf evel ur
plankenn. Mont a rae dre an hent gant
tizh un dremedal. davoust ma veze anplig
ponner e garg diouzh e nerzh. E gof avat

a veze skañv ar feurliesañ, rak ma n'en
dije ket hir brezh hir c'horhoz en dije
alies an dra 'zo sur.

Pa dichante dezhañ echuiñ e dro araok
noz veze laosket da beurin en hent ar
C'hoad faw. Dour stang ar bourk a rede
dre dave goz-teg an hent ha geot druz a
save war ar gwimennou, gant un tammig
emichañs un azpolaz dour saon warnañ.
Met Polo oa Ket figus. Mont a rae betek
e faritellou er fankigell da beurin ar
geot dour. Pa seblantout a rae bezañ en
e vlenad.

Oa Ket droak tamm ebet Polo, na skoemp
Kenneubeut. Skingh bemdez o foueñañ hent
gant floc moan oa Ket re a dan en e
wazhiad. Bugale ar skol a glasse a
wechou trabas outañ, met ne rae van ebet
Bez oa Koulskoude o dada. Polo ac'han
Polo alesont ar c'halonoigou Tener end-eeun
a ginnige dezhañ madigou, bara, sukr
ha me oar. Ac'h ober e dra vara e
tape ivez Polo tammigou boued. Me va anan

am eus bet roet dezhan mear a dornad
melchon glas, e-pad ma veze "sint" ar
baraer o frouezh hag oc'h ober e gont
Polo a flume gant dudi un dornad boued
gwak.

A viskoazh on bet sod gant ar c'hezeg
N'eo ket heñ abeg eo e Kar ar peizant ar c'hezeg
Daoust hag en n'eo ket ar c'hezeg eo a
sikour anezhan da c'hounit e vara? daoust
hag en n'eo ket ar c'hezeg a skañva e
labourion? - Komz a ran en amzer a vremen
nemet fazian a ran, en amzer dremenet eo
a dlefen sevel va lavarennou. Rak amzer
ar c'hezeg zo o tremen. Tre ket int gant ar
marc'hon dir, ar stlejerzed flacius.

Hogen, chom a ra ar c'hezeg evelkent
loened nobl. Hon warlerc'hidi, hon disken-
nidi a gomz a-benn Kantvloavezhioù aman
eus maread ar c'hezeg evel eus un oad
aour... mar bez c'hoazh ar Bed: Bed,
ma na vez ket aet da boultz, gras d'ar
maread aomek!!!

Setu ma 'z an da 1 n em goll en hentou

Treuz ar frederourien. e-lec'h dere-hel gant
istor Polo. Paourkaezh Polo aet eo pell go
d'ober sukr d'an Normandi evel ma
veg lavaret amañ.

Ma! Ur veaj prometet hor boa d'ober,
mamm ha me. Ur ~~buic~~ hirinded da Sant
Erwan Landreger. Tu ebet na oa da goou
ur c'harr-tan d'hon dougen. Bez hon doa
ur gazeq gwir eo. Mch ul loen labour,
ul loen ponner. ha n'eo ket ul loen hent
a-boan ma rae he lev an eur.

An amzer a dremene hag un tamm
more-hed hon doa gant hon premeza
o chom da sevenin. En de Sant Erwan
edomp Koulskoude. Rak bet hor boa hon
mennad digant Sant Karet Bro Dreger

Mamm da bet gwall glañv, skoet
d'ar marv hervez ar mezeg, tri miz
hepken goude marv va zad e nevez
amzer 1941. gouestlet am boa anezhi da
Sant Erwan vinniget. ha degaset en
doa dezhi ar faret (chomet oa gwan avat)

ha prometer mah am boa ez afemp hon
d'ar da drugarekaah an Aotrou Sant Eruan
d'e Ylizeur.

Sede ma tenas a sonj d'emp goulenn
digant ar baraer hag ^{en} n'asante Keh sul
pe ouel pe bemdez. Kas ac hanomp gant e
B'Polo da Landreger.

Chomet oa ur momed da sonjal ha
d'ober e gont: un tregont Kilometrad hent
ha Kement all da zistrein! Skrabani rae
Kostez e benn; na gredas Keh nac'h, daou
ne blize Keh Kaer ar gaoz dezhan.

Alafin e lavaras ya,
Lakaet 'ta an deiz hag an eur; dibenn
miz gouhere oa, Trac'hel am boa dija
va segal. an ed all na oant Keh darev,
an deiz oa hir hag an amzer Kaer.

Biskoazh em buhez n'am eus Kaveh
devez all Ken dudius, Ar maeziou oa en
o c'haeran, ar gwez en o splandder, an
Eost o velenin, flour an dezhen.

Eus ar metur dizolo oa brav gwelout
an traon: an dud o labourat er parkou

ar chab'al o fewn er fewranou. Feurm
ha tiez bihan du-man du-hont a hed an
hent gant o liorzligon leun a vleun-
gweleus. Tosennou, traoniennou, Bro Dreger
o wagenniñ adalek ar mor betek menezioù
arrez, ar re-man o stoufan ar wel war
Vro-gernev. Kanân a rae dudius em enor,
an anvioù lec'h a dremenomp, o c'hlevet
am boa peh ha peh gwech gant va zad.
pirc'hirin war droad, e-pad pell amzer,
d'an adrou Sant Erwan: Lann ar gonsorted,
Ar Barr derv, Kafe Breizh Izel, Konfort, aze
hor boa graet un diskiñ, roet un tamm
Kerc'h da B'Polo. Kemereh un banne Kafe
debet Kramponezh - ya Kramponezh oa ganimp
eveljust - dres oa en ostaliri ma lebre
va zad evelomp un tamm enni, n eur
dremen. Sebblantout a rae end-eeun an
ostizez Kaout sonf eus ar pennad blev
gweñ Kaer war ul lañsad a war kozh
lec'h vel ur geunendenn.

Goude: ar Roc'h, na Kaerân Bro!
gant tammou c'hoazh eus ar mogerennou

difenn he groume d'ar mare ma oa hi ur
ger greñv. Hag ar parkaden gwiniz alasuret
a-grap an Tosemou 'us d'ar rinier. Hag
ar gwez babu Ken niverus ha Ken brudet
er vro! ... Na fentus oa evidon gwelout
ar gwez-se hag am boa michañs debet
babu outo p'edon bugel, pedgwir eo amañ
eo e tene "Radio-bonban", gouez d'ar rugale
da gerc'hat karrigelladen babu. Pa sonjan
'welkent! ober 5 pe 6 lev gant ar garrigel
gant n'he leizh a babu, da rein goude
un dornad evit ur gwenneq.

Degouezhet e Landreger war-dro Kreiztez
oamp aeh rag eeun d'an Ilij d'ober hon
devotionou, goude hor boa klasket un
tamm ostaliri vihan da leinan ha da
leinan Polo. Foenn ha betterabez oa ganimp
ha fourveanson evit an dud, n'hor boa
ezhomm nemet da evañ d'an dud ha d'ar
marc'h.

Neuze, "Sint" hag a oa deus gantañ un
toullad botier koad a lezas ac'hanomp
ur maread en Ker evit mont da wezhañ

e varc hadourezh da vord ar mor.

Distroet oamp neuze d'an Igliz-seur da weladenmin pep tra: ar gwer Kaer bet degaset e prof da Sant Erwan: Unan gant ar C'hallaoued, unan gant ar Veljed, unan gant an Amerikaned. Bez marmor gwenn Sant Erwan, labourer, Kizelleh, rikamant betek re. Chapel an dug Yann gant he aoter grouan plaen.

Graet hon doa ivez pourveanz a draouigoù evor en ur stal e Korn ar blasenn. Sellet eus delwenn Benan pladerennet e Kichen e "Vatezh" a lavare va zad, Doue d'e bardono, aet oamp goude d'ar presbital da lakaat un oferenn evit va zad. Lavarout a ris d'ar Person-meur ar perag eus hor firc'hirinded, penaos e kemereomp evel ur buzhud ar pare he doa bet dre ^{mamm} en em ouestlañ da St. Erwan.

Pa oa distro Polo hag e berc'henn oa poent klask hent ar ger. N'edomp ket distroet dre an hevelep roud, ha bravoc'h oa bet c'hwazh an distro. Distan an amzo

gant an aezhenn vor hag an heol oc'h izelaat
Polo avat oa skuiñh. Beh oa beh ehan ur
pennadig dindan un derwenn gozh e bord
an hent ha rein dezhan un tamm Kerc'h.
Ur banne dour goude d'ar marc'h e
Lokrist hag ur banne sistr d'ar charetour
hag e tufomp dre un hent ledan ha
plaen betek hanter hent da Lannou.

Un dra fentus am boa merzet war va
rond: en ur park: niferezed Koad, beh
itriket gant an alamaned da rein da
gredin d'an amerikaned oa enno o fark-
niferezed, an hini gwir oa div pe deir
lev ac'hane e serrel.

E Tonkedeg parrez c'hinidik va zud, e-
lec'h hon doa familh a leizh oa graet un
tamm ehan adarre, an dornad foenn diwezhan
da B'Polo hag ur banne Kafe d'an dud
gant ar c'hramponezh diwezhan. Teir lev oa
c'hoazh da dizhout ar ger, er serr noz
klouar dibenn gouhere.

Un vaouez kozh oa deus du-man d'ober
wardro al loened. Lavaret oa dezhi ober

soubenn hag ur gastolodennad piz glas
da goan. Klasket am boa div banered piz
an deiz arak. Un an evit ar seurezed oa
boaz da gaout o lod bep bloaz, hag eben
evit ar ger. Komprenet fall he doa
michans. Roet oa bet an div banerad
d'ar merchedigou deud a-berzh ar
seurezed d'ar piz... Netra he oa
da goan nemch ar filli Kafe oa poze
war ar glaso ru. Pegit a oa.
He oa an hini gozh d'ar ger. graet
gant eus al loened ha graet he c'ho
moarvat gant un tamm bara hag ur
banne Kafe. Prim ha prim oa poazhe
un alumnenn vion tra ma tramme Polo
ur gazilhad velchon glas, al loenig ma
anezhan.

Ha sede sevenek hor promesa gra
d'ar Polo ha d'e wetur riban. Hag
en lavarout a ran, evit an neuspel gwe
biskoazh devezh Kaeroc'h'n'am eus bet
em buhez.

Mil ha mil dra all am befe da lâre
diwar benn an amzer drubuilhus-se. Met graet
am boa va sonj~~et~~ Kerk Kregin gant va fennad
na gomzfen nemet eus darvoudou fentus.
Lezel a ran gant pluennou amparh hag
empennou sklaer al labour risklus da varn
darvoudou skrifus un amzer ma oa Troet
meur a den da leon Iha meur a hini
all da leue.

Ra ziwallo Doue hor Bro garet
eus seurt brezelioù ma zo bet Kiriak
da gement a varizi, hag drubarderez,
hag a wad glan skuilbet en aner.

Ra splanno war Vreizh an Unvaniezh
a zegaso an Trec'h hep aberzhim ar Peoc'h.

Traon-an-dour an 21-1-62.

TABLE D'ADDITION

Le signe de l'Addition est : +

1 et 1 font	2	4 et 1 font	5	7 et 1 font	8
1 — 2 —	3	4 — 2 —	6	7 — 2 —	9
1 — 3 —	4	4 — 3 —	7	7 — 3 —	10
1 — 4 —	5	4 — 4 —	8	7 — 4 —	11
1 — 5 —	6	4 — 5 —	9	7 — 5 —	12
1 — 6 —	7	4 — 6 —	10	7 — 6 —	13
1 — 7 —	8	4 — 7 —	11	7 — 7 —	14
1 — 8 —	9	4 — 8 —	12	7 — 8 —	15
1 — 9 —	10	4 — 9 —	13	7 — 9 —	16
1 — 10 —	11	4 — 10 —	14	7 — 10 —	17

TABLE DE MULTIPLICATION

Le signe de la Multiplication est : X

1 fois 1 fait	1	4 fois 1 font	4	7 fois 1 font	7
1 — 2 font	2	4 — 2 —	8	7 — 2 —	14
1 — 3 —	3	4 — 3 —	12	7 — 3 —	21
1 — 4 —	4	4 — 4 —	16	7 — 4 —	28
1 — 5 —	5	4 — 5 —	20	7 — 5 —	35
1 — 6 —	6	4 — 6 —	24	7 — 6 —	42
1 — 7 —	7	4 — 7 —	28	7 — 7 —	49
1 — 8 —	8	4 — 8 —	32	7 — 8 —	56
1 — 9 —	9	4 — 9 —	36	7 — 9 —	63
1 — 10 —	10	4 — 10 —	40	7 — 10 —	70

2 et 1 font	3	5 et 1 font	6	8 et 1 font	9
2 — 2 —	4	5 — 2 —	7	8 — 2 —	10
2 — 3 —	5	5 — 3 —	8	8 — 3 —	11
2 — 4 —	6	5 — 4 —	9	8 — 4 —	12
2 — 5 —	7	5 — 5 —	10	8 — 5 —	13
2 — 6 —	8	5 — 6 —	11	8 — 6 —	14
2 — 7 —	9	5 — 7 —	12	8 — 7 —	15
2 — 8 —	10	5 — 8 —	13	8 — 8 —	16
2 — 9 —	11	5 — 9 —	14	8 — 9 —	17
2 — 10 —	12	5 — 10 —	15	8 — 10 —	18

2 fois 1 font	2	5 fois 1 font	5	8 fois 1 font	8
2 — 2 —	4	5 — 2 —	10	8 — 2 —	16
2 — 3 —	6	5 — 3 —	15	8 — 3 —	24
2 — 4 —	8	5 — 4 —	20	8 — 4 —	32
2 — 5 —	10	5 — 5 —	25	8 — 5 —	40
2 — 6 —	12	5 — 6 —	30	8 — 6 —	48
2 — 7 —	14	5 — 7 —	35	8 — 7 —	56
2 — 8 —	16	5 — 8 —	40	8 — 8 —	64
2 — 9 —	18	5 — 9 —	45	8 — 9 —	72
2 — 10 —	20	5 — 10 —	50	8 — 10 —	80

3 et 1 font	4	6 et 1 font	7	9 et 1 font	10
3 — 2 —	5	6 — 2 —	8	9 — 2 —	11
3 — 3 —	6	6 — 3 —	9	9 — 3 —	12
3 — 4 —	7	6 — 4 —	10	9 — 4 —	13
3 — 5 —	8	6 — 5 —	11	9 — 5 —	14
3 — 6 —	9	6 — 6 —	12	9 — 6 —	15
3 — 7 —	10	6 — 7 —	13	9 — 7 —	16
3 — 8 —	11	6 — 8 —	14	9 — 8 —	17
3 — 9 —	12	6 — 9 —	15	9 — 9 —	18
3 — 10 —	13	6 — 10 —	16	9 — 10 —	19

3 fois 1 font	3	6 fois 1 font	6	9 fois 1 font	9
3 — 2 —	6	6 — 2 —	12	9 — 2 —	18
3 — 3 —	9	6 — 3 —	18	9 — 3 —	27
3 — 4 —	12	6 — 4 —	24	9 — 4 —	36
3 — 5 —	15	6 — 5 —	30	9 — 5 —	45
3 — 6 —	18	6 — 6 —	36	9 — 6 —	54
3 — 7 —	21	6 — 7 —	42	9 — 7 —	63
3 — 8 —	24	6 — 8 —	48	9 — 8 —	72
3 — 9 —	27	6 — 9 —	54	9 — 9 —	81
3 — 10 —	30	6 — 10 —	60	9 — 10 —	90

TABLE DE SOUSTRACTION

Le signe de la Soustraction est : —

1 de 2 reste 1	4 de 5 reste 1	7 de 8 reste 1
1 — 3 —	2 4 — 6 —	2 7 — 9 —
1 — 4 —	3 4 — 7 —	3 7 — 10 —
1 — 5 —	4 4 — 8 —	4 7 — 11 —
1 — 6 —	5 4 — 9 —	5 7 — 12 —
1 — 7 —	6 4 — 10 —	6 7 — 13 —
1 — 8 —	7 4 — 11 —	7 7 — 14 —
1 — 9 —	8 4 — 12 —	8 7 — 15 —
1 — 10 —	9 4 — 13 —	9 7 — 16 —
1 — 11 —	10 4 — 14 —	10 7 — 17 —

TABLE DE DIVISION

Le signe de la Division est : :

1 en 1 est 1 fois	4 en 4 est 1 fois	7 en 7 est 1 fois
1 — 2 —	2 —	4 — 8 —
1 — 3 —	3 —	4 — 12 —
1 — 4 —	4 —	4 — 16 —
1 — 5 —	5 —	4 — 20 —
1 — 6 —	6 —	4 — 24 —
1 — 7 —	7 —	4 — 28 —
1 — 8 —	8 —	4 — 32 —
1 — 9 —	9 —	4 — 36 —
1 — 10 —	10 —	4 — 40 —

2 de 3 reste 1	5 de 6 reste 1	8 de 9 reste 1
2 — 4 —	2 5 — 7 —	2 8 — 10 —
2 — 5 —	3 5 — 8 —	3 8 — 11 —
2 — 6 —	4 5 — 9 —	4 8 — 12 —
2 — 7 —	5 5 — 10 —	5 8 — 13 —
2 — 8 —	6 5 — 11 —	6 8 — 14 —
2 — 9 —	7 5 — 12 —	7 8 — 15 —
2 — 10 —	8 5 — 13 —	8 8 — 16 —
2 — 11 —	9 5 — 14 —	9 8 — 17 —
2 — 12 —	10 5 — 15 —	10 8 — 18 —

2 en 2 est 1 fois	5 en 5 est 1 fois	8 en 8 est 1 fois
2 — 4 —	2 —	5 — 10 —
2 — 6 —	3 —	5 — 15 —
2 — 8 —	4 —	5 — 20 —
2 — 10 —	5 —	5 — 25 —
2 — 12 —	6 —	5 — 30 —
2 — 14 —	7 —	5 — 35 —
2 — 16 —	8 —	5 — 40 —
2 — 18 —	9 —	5 — 45 —
2 — 20 —	10 —	5 — 50 —

3 de 4 reste 1	6 de 7 reste 1	9 de 10 reste 1
3 — 5 —	2 6 — 8 —	2 9 — 11 —
3 — 6 —	3 6 — 9 —	3 9 — 12 —
3 — 7 —	4 6 — 10 —	4 9 — 13 —
3 — 8 —	5 6 — 11 —	5 9 — 14 —
3 — 9 —	6 6 — 12 —	6 9 — 15 —
3 — 10 —	7 6 — 13 —	7 9 — 16 —
3 — 11 —	8 6 — 14 —	8 9 — 17 —
3 — 12 —	9 6 — 15 —	9 9 — 18 —
3 — 13 —	10 6 — 16 —	10 9 — 19 —

3 en 3 est 1 fois	6 en 6 est 1 fois	9 en 9 est 1 fois
3 — 6 —	2 —	6 — 12 —
3 — 9 —	3 —	6 — 18 —
3 — 12 —	4 —	6 — 24 —
3 — 15 —	5 —	6 — 30 —
3 — 18 —	6 —	6 — 36 —
3 — 21 —	7 —	6 — 42 —
3 — 24 —	8 —	6 — 48 —
3 — 27 —	9 —	6 — 54 —
3 — 30 —	10 —	6 — 60 —